

Naročnina listu: ==
Celo leto . . . K 10.—
Pol leta . . . „ 5.—
Četrto leta . . . „ 2:50
Mesečno . . . „ 1.—
Zunaj Avstrije: ==
Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
:: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
se računijo po 12 vinarjev
od 6redne petivrstice: pri
večkratnih oznanilih velik
::: popust. :::

„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Mažarske oblasti so bile zopet potegnjene.

Slov. Ogrska, 1. aprila 1914.

Nekemu prenapetemu Mažaru ali mažaronu se je sanjalo — drugače to tak ni moglo biti — da so prišli v Prekmurje srbski agenti, ki so prinesli slike iz balkanske vojske in da jih tam razširjajo. Ko se je zbudil, je zapisal svoje sanje kot resnico in jih je poslal časnikom. Časniki so seveda pograbilo po priliki in so prinašali članke, v katerih so slikali nevarnost, ki preti Mažarom, ker med ogrskimi Slovenci razširjajo od Srbije plačani agenti slike z bojišča, katere slike so take, da zbujajo med slovenskim prebivalstvom v veliki meri sočutje do bratskih slovenskih narodov in s tem širijo panslavizem.

Oblasti so sprejele te vesti kot resnične in so takoj začele skrbeti, da osvobodijo Ogrsko preteče ji nevarnosti. Zapovedale so, naj se ti srbski agenti strogo zasledujejo in če se katerega zasledi, naj se ga zapre, slike se pa naj zaplenijo. Te odredbe pa le niso prinesle uspehov, kakor so si jih želele oblasti, zato je bila poslana še preiskovalna komisija med — mirno slovensko prebivalstvo.

Ta preiskovalna komisija, katero sta vodila stotnik in sodnik obmejnih stražarjev, je bila v več vaseh in je povsod poizvedovala po stvarih, iz katerih bi se dalo izslediti kaj nevarnega za ogrsko državo. Zaslila je moške in ženske, mlade in stare, ter jim stavljala naravnost čudna vprašanja. Tako je na primer ta komisija vprašala nekega možaka iz Belatincev, če že on ve, da bo za kratek čas srbski kralj kraljeval v Prekmurju itd.

Bilo je pa vse zaman. Vsa poizvedovanja, ves trud in vse prizadevanje komisije je ostalo popolnoma brezuspešno. Ni se dalo izslediti niti najmanjše stvari, iz katere bi se moglo sklepati na, kako protimažarsko gibanje, niso izsledili nobenega agenta in niti našli kake slike. Kako bi pa tudi mogli najti, — ko v Prekmurju živ krst ni videl nobenega srbskega agenta in nobene take slike, ki bi v resnici za to bila prinesena tja, da bi budila sočutje do bratskih slovenskih narodov, kot so to pisali mažarski časniki.

Da bi se pa ta komisija ne vračala popolnoma praznih rok domov, zato je nazadnje le izuhitela neke slike iz bojišča in to — v letošnjem Mohorjevem

koledarju. Ta koledar je potem s silo odnesla od beltskega poverjenika Mohorjeve družbe in ga sedaj preiskuje in pregleduje, če bi se v njem našlo kaj, kar bi bilo Mažarom nevarno.

Tako je prišel ubogi Mohorjev koledar zopet na zatožno klop mažarskih oblastnih. Kaj bo ž njim, se še ne ve. Upanje pa je, da se mu tudi to pot ne zgodi nič žalega, to je, da se ga tudi sedaj ne boče moglo prepovedati v Prekmurju. To se doživlja v 20. stoletju!

Jezikovno vprašanje pri spodnještajerskih sodiščih.

Z ozirom na intervencijo poslanca Marekhlja pri justičnem ministru radi od slovenskih odvetnikov vložene peticije in odklonilnega stališča alpskih Nemcev proti slovenskim zahtevam je državni poslanec dr. Verstovšek takoj pričel primerno akcijo. Poslanec dr. Verstovšek je sklical v Maribor sestanek zapuščnikov. Na sestanku je povdarjal, da utemeljevanje stališča Nemcev, ki se izrekajo proti vsaki izpremembi za okrožje graškega nadsodišča veljavnih jezikovnih odredb, ne odgovarja dejstvom. Izpremembe bi se nikačor ne izvršile na škodo urejene službe, pač pa bi pospešile in uredile redno in enotno uradovanje. Uradovanje je na Koroškem in v podnjemštajerskem v jezikovnem oziru taklo pomanjkljivo, da so razsodbe čisto nezanesljive. Zato je zahteva Slovencev po izpremembi sedanjih nevdržljivih razmer popolnoma upravičena. Poslanec dr. Verstovšek je izjavil, da vidi v stališču Nemcev veliko oviro za rešitev jezikovnega vprašanja pri sodiščih na slovenskem ozemlju v okvirju obstoječih postav. Ta odpor Marekhlja kaže, da slovenski odvetniki mirnim potom ne bodo dosegli, da bi se ugodilo njihovim zahtevam, ker se jih proglašajo za politikum. Poslanec dr. Verstovšek si je izprosil dovoljenje, da zadevo vnovi predloži Hrvaško-slovenskemu klubu, klubovega načelnika, poslanca dr. Korošca, pa naprosi, da že sedaj pri vsaki priliki na merodajnem mestu uvede potrebne korake. Kot prvo zahtevo Slovencev glede sodišč je označil poslanec dr. Verstovšek ustanovitev lastnega nadsodišča za vse dežele, po katerih stanujejo Slovenci, s sedežem v Ljubljani, in odstranitev sedanjega predsednika graškega nadsodišča Pitreicha, ki je zakrivil sedanje politične razmere pri sodiščih na Slovenskem.

soma tako potolažilo, da je začel zopet peti. Njegove mu ali mojemu oslu pa se je od tega časa naprej dobro godilo, Abdul mu je namreč vedno le mirno z jezikom pravil, naj gre jallah, to je naprej, dočim mu je prej to novico tolmačil z nazornim poukom svoje palice.

Razun Abdula Musa sta bila nova moja tovariša sina bedraškega postajenačelnika, mlada mohamedanska dijaka — eden 14 let, drugi 9 let star — ki obiskujeta evropsko šolo in znata zato poleg svoje arabščine tudi angleški, drugih jezikov pa celo nič. Oslovski gonjači namreč znajo razun svoje arabske materinščine po 10 do 20 besed francoski, angleški, nemški, s kakšnimi tuji pač pridejo v dotiko. Ta dva fanta sta se priklopila s svojima osloma brez gonjačev našemu izletu. Ker sem se več pečal z njima, zlasti s starejšim, ki je znal bolj angleški, sta rada jahala ob moji strani, da smo imeli v starem Memfu „kolegij za arabski in angleški jezik.“ Mlajšemu sem moral biti večasi tudi protektor, ko pri kakem razkazovanju vsled svoje male postave ni mogel priti do primerne pozicije, da bi videl lahko vse natančno. Ta mali ljubljenec Mohamedov se je tudi pošteno potil izpod svojega rdečega tarbuša (tarbuš se imenuje rdeča kapa, ki jo v Evropi imenujemo fez, turban pa je ruta okoli tarbuša, ki bi naj bila tako dolga, kakor človek, da lahko služi ob smrti kot mrtvaški prt). Večji brat se je branil solnčnih žarkov z dežnikom. Meni je služil v isto svrhu dobro tropičen klobuk in lahka bela obleka, ki sem jo dobil v Kairi za kakih 25 [K. Sploh pa na tekočem oslu tudi v puščavi ni prevročje. Nisem se potil nič, ker je bil vedno lahen vetrič vsled gibanja, dasi je bil pesek tako vroč, da ga v peščici nisem mogel dolgo držati. Pač pa sem se potil, ko sem kaj hodil, n. pr. že zjutraj ob 6. uri v cerkev. Zjutraj, ko še solnce ni vzhšlo, smo imeli po 25 stopinj R. Po dnevu pa je bila vročina taka, da se speče jajce, kakor so mi pravili domačini, če se postavi za par trenutkov na solnce v oknu.

Resnica o laški fakulteti v Trstu.

„Slovenec“ poroča, da od najmerodajnejše strani sledeče izve:

1. Ni res, da vlada namerava ustanoviti laško fakulteto po § 14. Res je marveč, da vlada ni nikdar upoštevala te možnosti in da tudi nima nobenega takega namena. — 2. Ni res, da je vlada spremenila svoje stališče glede mesta za laško pravno fakulteto. Res je marveč, da vlada, kakor vsi merodajni faktorji, stoji slejkoprej na stališču, da je Trst kot sedež laške fakultete popolnoma izključen. — 3. Končno izjavljajo merodajni krogi, da nemški cesar ni interveniral v prilog laške pravne fakultete in da dotična vest nima niti najmanjše podlage.

Štajerska dežela — obsojena pred državnim sodiščem.

Dne 30. marca se je pri državnem sodišču na Dunaju vršila obravnava o tožbi ekonomu Kušeca iz Rogaške Slatine proti štajerski deželi radi izplačila zaostale subvencije za melioracije v znesku 1014 K. Tožbo je zastopal poslanec dr. Benkovič; ista se cipira na to, da je deželni odbor pač Kušecu zagotovil 30% deželno subvencijo za zgradbo plazov (državna subvencija znaša istotoliko), ko pa je Kušec dela dogotovil pod nadzorstvom deželnega tehnika in predelavcev, odrekel mu je deželni odbor subvencijo, češ, da je Kušec napačne račune položil, delavce zaračunal previsoko in skušal s prekoračenjem proračuna višjo podporo doseči. Deželni odbor je celo še napravil ovadbo na kazensko sodišče, ki pa je preiskavo zoper Kušeca ustavilo. Dognalo se je, da pač računi niso do beliča pravilni, da pa so resnični izdatki skoro proračun dosegli. Podpora se je izrekla zapadlo, ker po subvencijskih predpisih se mora pravilne račune predložiti. (Potemtakem bi mogel deželni odbor v vsakem računu kako dlako najti in potem podporo odreči!) Tožba na državno sodišče je imela popoln uspeh. Dr. Benkovič je v svojem govoru dokazal, da je stališče deželnega odbora krivično in nepostavno na podlagi aktov deželnega odbora samega. Iz aktov se je tudi dognalo, da deželni kulturni urad in deželni odbor nista bila jedina glede izplačila subvencije. Državno sodišče je svojo razsodbo razgla-

Naša prijetna, za Abdula radi razrahljanega nohta žalostna, radi cigaret, ki bi jih sicer vsaj v toliki množini ne dobil, tudi vesela čirka je trajala kakor malo uro in bili smo v — Memfu. A na čem se to spozna, kaj se tu vidi? Če bi nam ne dokazovali tega zgodovinarji-raziskovalci, bi nihče ne iskal tukaj kakega slavnega mesta. Sredi palmovega gozdu smo. Pred nami leži slavni faraon Ramzes II. kot prevržen kip iz granita. V palmovi in Ramzesovi senci je bil naš prvi počitek z razlago.

Memf je postal zgodovinski kraj, ko je prvi zgodovinski faraon Mena sezidal tu neki „beli zid“ proti napadom iz Spodnjega Egipta in obenem svetišče bogu Ptah okoli 3300. Že prve dinastije so od časa do časa tu prestolovale. Ko je vladal faraon Phiops iz VI. dinastije, je nastal nov del mesta, kjer je bival vladar. V bližini je njegova piramida, ki se imenuje kakor on Men-nefru-Mire, to je Ostanje lepota Mire (Phiopsa). Po tem imenu, pozneje v skrčeni obliki Menfe, grški Memphis, je nastalo ime mesta, ali pa iz Men-nefer — dober kraj, kakor mislijo drugi in je razlagal tudi naš dragoman.

Dolgo je slovelo mesto Menfe ali Memfis. Za časa XX. dinastije okoli leta 1200 je bilo Ptahovo memfiško svetišče po velikosti tretje v Egiptu. Od Etijopcev, Asircev, Perzov je bilo mesto v vojskah vzeto. Vendar se je v Kristusovem času stalo mesto s precej prebivalci, četudi so bile palače, nekdanje ponosne, že razvaline. Ptahovo svetišče in Apisov temelj pa sta še bila. V 4. stoletju po Kr. ni bilo več templja, pač pa so se odtod monofizitski Kopti pogajali z vojskovodjo kalifa Omarja o tem, kako naj pridejo mohamedani v deželo, da ne bo več last katoliških Bizantincev.

Novi vladarji so prestolovali drugje, zlaste postane kmalu Kaira glavno mesto. Kamenje memfiških templjev in palač mora zapustiti staro domovino ter služiti Kairi za mošeje in nove palače. Toda še v 12. stoletju po Kr. so bile obučovanja vredne razvaline, kakor nas poučuje neko poročilo (Abdellatif) iz čega

PODLISTEK. V deželi Faraonov.

Dr. M. Slavič.

(Dalje.)

Mlad mož, Abdul Musa mu je ime, je bil namreč že v Hamburgu dva meseca. Sloveči Hagenbeck, kupec in prodajalec inozemskih živalij, ga je vzel s seboj v Nemčijo, ker mu je menda ugajal fant lepega stasa, okroglega lica, bistrih oči in brihtne glaviče, ki jo je hitro napolnil z nekaterimi nemškimi izrazi, tako da za silo lomi nemščino. Toda sinu puščave ni ugajalo v Nemčiji, dasi je imel lepo obleko in dosti hrane. Pravil mi je, da je tam vedno deževalo, njega pa vse bolelo. Domotožje ga je v dveh mesecih dalo nazaj puščavi. Tu je zopet vesel in srečen, dasi se mu, kakor njegovim tovarišem, slabo godi. Pravil mi je, kako mora skrbeti za očeta in mater, ki si ne moreta več služiti kruha, ter za ženo in dva otroka. Njegova hrana od zjutraj do večera, dokler je bil pri nas, je bil precejšen kos melone. Vendar je pa vesel, kakor tudi tovariši.

Ker morajo osli skoro neprenehoma teči, skakljajo tudi gonjači ž njimi. Dasi niso oblečeni preveč, imajo samo spodnjo srajco, telovnik ter lahek prt kot plašč, ki sega nekaj čez kolena, jim vendar postaja vroče, da jim pot kaplja iz čela. Kljub temu jim pa ostaja humor za razne čovtipe in petje. Včasih si dovolijo še šalo, da zapodijo v skok pohlevne dolgouhce. Pri taki šali pa zadene mojega Abdula, nesreča, da mu neki dolgouhi hūdomušnež stopi na nogo tako neprevidno, da mu skoro zbije cel nohet iz prsta. In Abdula Musa mine petje za prepoldan, na obrazu se mu zrcali bolečina. Pri prvem kanalskem mostu si izpere rano, pri vsaki postaji pa prevezuje s pomočjo evropskega belega robea svoj prst z napol odpadlim nohtom. Drugih sanitetnih pripomočkov naš „Rdeči križ“ ali „Rdeči polumesec“ ni imel, razun, da sem mu moral dati od časa do časa egiptske cigarete z lepo originalno škatljico vred. To ga je sča-

lo dne 1. t. m. in deželo obsodilo v plačilo 907 K z obrestmi za 4 leta in stroški v 14 dneh pod eksekucijo; izreklo je, da deželni odbor nima druge pravice, nego položene račune odmeriti in od ugotovljenih izdatkov plačati obljubljeni subvencijo po 30%; zlasti nima dežela v nobenem slučaju pravice, odrekati te podpore, katere so interesantom v postavni obliki zagotovljene. (To velja tudi glede subvencij za okrajne ceste, katere je deželni odbor za časa obstrukcije nepostavno zadrževal.)

Ta rzsodba je hud moraličen udarec za dež. odbor; značilno je zanj, da si moramo Slovenci svojo evidentno pravico šele pri državnem sodišču iskati. — Pri državnem sodišču neprijetno dirne, da v senatu, sestojem iz 9 sodnikov, sedita le dva Slovana, a noben Jugoslovan; tudi tukaj zahtevamo ravnopravnost!

Laška predrznost.

Laški listi poročajo, da dijaki vseučilišča v Paviji štrajkajo zaradi laškega vseučilišča v — Trstu! Dne 29. marca so izostali od predavanj, pa ne samo dijaki, ampak tudi profesorji, in so priredili v vseučiliški-slavnostni dvorani velik protestni shod, ki so se ga udeležili tudi profesorji z rektorjem na čelu. Tu se je govorilo vse križem za laško vseučilišče v Trstu in proti Avstriji (govoril je tudi rektor), seveda z običajnim krikom in žvižganjem. Po zborovanju so korakali vsi zborovalci po mestu, z vikom in krikom in z novimi govori proti Avstriji. Tu je pa navdušenje postalo tako veliko, da se je policija zbala za varnost življenja in imetja prebivalcev in je štrajkujoče dijake in profesorje razgnala.

Laški naučni minister mora biti zelo dober gospod, da kaj takega pripuščja. Sicer itak vemo, da Italija smatra Trst za svoje ozemlje, drugače bi tak štrajk bil vendar nemogoč; saj vendar dela vtis, kakor če bi nadučitelj, učitelji in učenci katerekoli naše slovenske šole na Štajerskem stopili v štrajk zato, ker Lahi beneškim Slovincem ne dajo nobene slovenske ljudske šole!

Naš novi nadškof.

Z običajno slavnostjo se je vršila včeraj v četrtek, dne 2. aprila t. l., v Solnogradu volitev naslednika dr. Kačtalerja. Ogromna množica vernega ljudstva se je zbrala pred 8. uro pred stolnico in je pričakovala deželnega predsednika dr. pl. Schmitt-Gasteigerja, ki je bil kot zastopnik cesarja slovesno povabljen na to svečanost. Slovesno sprejet od množice duhovščine se je podal na odkazani mu prostor. Na to je daroval opat Willibald slovesno sveto mašo na čast sv. Duhu. Po končani daritvi se je podal stolni kapitelj v kapelo sv. Ruperta, kjer se je začela volitev ob navzočnosti in asistenci častnih kanonikov, opatov in proštov. Kot zapisnikar je funkcioniral senior profesorskega kolegija na bogoslovski fakulteti solnograški dr. Apfalter pl. Apfaltrern. Za knezonadškofa je bil izvoljen knezoškof Krški dr. B. Kaltner. Dva kanonika sta o tem obvestila cesarskega komisarja, deželnega predsednika, o rezultatu volitve in ga zopet spremila v cerkev, kjer se je ta važna izvolitev naznanila vernikom iz prižnice. Nato je zadonel po cerkvi slavnostni „Te Deum“ — in vesel in raduje se cerkev, ker ima zopet nadpastirja in vodnika.

Novi solnograški nadškof dr. Boltežar Kaltner je bil rojen dne 12. aprila 1844 v vasi Goldeg, gim-

časa. Zob časa pa je grizel naprej tako temeljito, da ni sledu o tem mestu. Arabski felah je razoral čez razvaline brazde, stari Nil je s svojimi solzami poljubil žalostne ostanke nekdanje slave, njim zakril obraz s svojim ilnatim pajčolanom, da jih ne vidi več prezirljivo oko. Na tem naravnem grobišču pa rastejo palme in egiptsko zelišče, vmes pa oznanjata pesek in gramoz, da nekaj ni bilo tako.

To je Memfis! V okolišju so borne koče felahov iz novega Nilovega blata. Pri vasi Mit-Rahine, na malo višjem mestu, je poleg šejkovega groba nekako groblje, ki predstavlja razvaline Ptahovega svetišča, ki so ga zidala, povečevala in olupševala tisočletja. Tudi slavni faraon Ramzes II. (okoli 1292—1225) je oddal po svoje svojo vizitnico za Memf. Ta Faraon je namreč znan po svojih vojskah s sosednimi narodi, zlasti Hetiti, s katerimi se je boril za Palestino. Na templjskem zidu v Karnaku v Gornjem Egiptu še nam je vklesana mirovna pogodba med njim in Hetiti, po kateri ostane prava Palestina v egiptski oblasti, do čim je severna Sirija davčno odvisna od Hetitov. A slaven pa je zlasti po svojih velikanskih in množičnih stavbah. Cela vrsta krajev: Abu Simbel, Karnak, Luksor, Abydos, Memfis, Rubastis ima od njega ali nova ali povečana ali olupšana svetišča; tudi tebensko, še zdaj napol ohranjeno, Amonu posvečeno svetišče, Rameseum, je od njega. Na več mestih je dal napraviti o sebi krasne kipe iz kamna v nadčloveški velikosti. Tudi v Memfu, pri vhodu Ptahovega svetišča, sta stala taka dva orjaka; enega so našli in izkopali izpod gramoza leta 1820, drugega pa šele leta 1888. Pri tem drugem stojimo.

Kakor bi spal večno spanje, leži na hrbtu 8 m dolgi Ramzes II. brez krone, ki je 2 m dolga. Nekdaj je mogočno stal pred svetiščem. Ne ve se, kaj ga je spravilo od svetišča proč; Ptahovega svetišča razvaline se kažejo namreč kake četrt ure višje. Za zglatve in blazino ima nekaj kamnitih plošč. Edino

nazijo je študiral v solnograškem Boromeju in pri benediktincih v Meranu. Dne 26. julija 1868 je bil posvečen v mašnika, leta 1875 je postal profesor verouka na realki v Solnogradu, leta 1877 doktor bogoslovja in leta 1886 profesor cerkvene zgodovine in prava na c. kr. teološki fakulteti solnograški. Leta 1891 je postal stolni kanonik, leta 1904 stolni prošt in dne 3. novembra 1910 ga je pokojni kardinal Kačtaler imenoval za knezoškofa, krškega. Njegova števila je vedno bila in je še sedaj: „Consilio et patientia.“ Bil je vedno na svojem mestu kot duhovnik, državljan in učenjak. To spričuje njegovo delovanje v solnograškem občinskem svetu, njegovo delovanje na cerkvenem in literarnem polju. Kot krški škof, ki ima tretjino škofljanov slovenskih, se je naučil v svoji visoki starosti vsaj toliko slovenski, da je ob birmah odgovarjal slovenski na slovenske pozdrave in molil pred otroci naprej slovenski očenaš. Bog ga ohrani in pođpiraj naprej na novem njegovem mestu, da bo z velikim uspehom deloval v blagor cerkve in domovine!

Politični pregled.

Okrova državnozborskega poslovnika.

Listi poročajo, da se v kratkem sestane komisija, ki ji je vlada poverila nalogo, da sestavi nov državnozborski poslovnik. Novi poslovnik bo nato pa vlada oktroirala potem § 14.

Hrvaško.

„Novi Čas“ piše: Avstrija mora združiti Slovence in Hrvate! Hrvaški poslanec Stjepan Zagorac, pristaš Stranke prava, je dne 21. marca t. l. dejal v hrvaškem saboru z ozirom na očitane, češ, da je iredentar: Nam Hrvatom ni treba, da bi bili iredentarij. Hrvatje lahko mirno čakajo. Monarhiji preti nevarnost od Italije, ki si želi Istre, od Srbije, ki ji hoče vzeti Bosno in Dalmacijo, in od Rusije; a mogoče pa celo tudi od Rumunije. Ako se monarhija hoče rešiti, mora Hrvate in Slovence sama združiti. Če noče, potem pa se bodo Hrvati vendarle združili, seveda z velikimi izgubami. Ali ni torej najbolj pametno, da monarhija ujedini naš narod?*

Dr. Mandič.

Nek ogrski časopis prinaša intervju z novoimenoanim namestnikom deželnega šefa v Bosni, dr. N. Mandičem, ki potuje na Dunaj, da se zahvali cesarju za to visoko imenovanje. Zavaruje (!) se proti trditvi, da bi on nameraval zasledovati politiko trilateralizma. Je sicer dober hrvaški patriot, toda ravno tako zvest podložnik Nj. veličanstva. Dr. Mandič izjavlja tudi, da hoče vedno delovati na to, da se bosta med anektiranima deželama in med prebivalci obeh avstr. držav razvile simpatije, tako da bo takoj lahko vsakdo spoznal, da sta Bosna in Hercegovina integralni del naše monarhije. Iz tega se vidi, da je naš list prav dobro sodil, ko je pisal, da Mandičevo pravaštvo ni vredno počenega groša.

Radičev mandat razveljavljen.

V seji hrvaškega sabora dne 1. aprila se je obravnavalo vprašanje mandata poslanca Radiča. Odsek je predlagal, da se njegov mandat z ozirom na to, da je izgubil pasivno volilno pravico, ker je bil radi hudobije javnega nasilstva obsojen, razveljavi. Ko sta nehala govoriti poslanec Akačič v imenu Starčevićancev in poslanec dr. Kis v imenu Frankovcev, je bil predlog odseka sprejet in tako mandat poslan-

metra dolgo. Grk Herodot, rojen okoli 490—480 pred Kr., oče zgodovinarja, ki je prepotoval tudi južni Egipt, nam poroča o tem kipu, da je bil 30 kometov (to je okoli 15 m) visok, kar se približno ujema. V obče je enak prejšnjemu, samo da temu tiči v pasu s sokolskima glavama okrašen meč.

Veselo je šlo jallah-naprej med palmami, potem med njivami, dokler ne pridemo v resnično, pravo puščavo. Ničesar drugega ne vidiš, kot rumenkast prah ali pesek v majhnih valovitih gričkah, v daljavi pa štrlijo proti jasnemu nebu piramide (egiptska beseda znači navpično visočino). Druge nagrobne stavbe je zasulo vetrovje s peskom. Malo vzvišen je ta svet, tako da Nilova voda ni prišla nikdar do tod. Zato je puščava. In v ta mir puščave je pokopal stari Memf svoje mrtve. Uboge je zakril kar s peskom kak meter globoko. Bogati so si pa zdali spomenike za „večnost“, ponosne piramide ter mastabe ali nagrobne templeje.

Po samem grobišču memfiškem, ki se danes imenuje po bližnji vasi Sakkara sakkarsko, stopicajo tedaj previdno naši osličji. V tem kraljestvu mrtvih zapazimo samo eno novo kamnito bajto, ki si jo je dal postaviti tu v puščavi na samem do pet tisoč let starem groblju francoski egiptolog Mariette, ki je našel l. 1851 Apisove grobove, ter od l. 1854 do svoje smrti l. 1881 vodil egiptska izkopavanja.

Celo grobišče je dolgo od severa proti jugu 7 km, od vzhoda do zahoda pa 500—1500 m. Nagrobni spomeniki se nahajajo iz skoro vseh časov egiptške zgodovine.

ca Radiča razveljavljen. Nato je predlagal predsednik, da se naj seje deželnega zbora radi izdeljave važnih zakonskih predlogov do sredine maja odgodijo. Predlog je bil sprejet in sabor je do majnika odgoden. V zadevi razlastilnega zakona pa ni dosegel nobenih uspehov. Uboga Hrvaška!

Mažari in morje.

Kakor znano, se je Hrvatoma zgodila velika krivica. Čisto protizakonito se je sklenil v Pešti ekspropriacijski zakon, ki naj bi krađel Hrvatoma njihovo zemljo ob morski obali. Toda zavaden hrvaški narod se je dvignil. V nedeljo, dne 29. marca, so zopet priredili veliki protestni shod na Grobniškem polju proti grdim mažaronskim nakanam. Shoda se je udeležilo okoli 4000 ljudi. Govorili so župnik Blažević, Vučetič, Petrič in Jošt, ki je dejal, da je čisto jasno, kaj hočejo Mažari, namreč vse, kar je kaj vredno, njim, kar pa ni nič vredno, lahko ostane Hrvatoma. Vzeli so nam Reko, a sedaj hočejo še ostalo hrvaško Primorje s svojim načelom: sila je pravica. Toda jako se motijo. Tudi mi bomo uporabljali silo, če bode treba. Z navdušenjem je bila sprejeta resolucija, ki izreka nezapučno vsem, ki so glasovali za ta zakon in najostreje obsoja postopanje sedanje saborske večine v tem vprašanju. — Isti dan se je vršil tudi v Zadru velik shod pravašev, ki so z vso odločnostjo protestirali proti ekspropriacijskemu zakonu, povdarjali potrebo edinosti in svobode hrvaškega naroda in napovedali skrajni boj proti vsakemu prikrajševanju hrvaške zemlje. — Tudi Seljačka stranka je priredila shod, ki je obsodil koalicio in na katerem je bilo navzočih 2000 samih kmetov. — Dne 5. t. m. pa se vrši shod v Bjelovaru z istim namenom. — Tako se govori, tako se dela, kjer se hoče res kaj doseči!

Rumunija proti Avstriji.

V Rumuniji se je pojavilo veliko gibanje proti Avstriji. Prirejajo se protestni shodi proti krivicam, ki se gode Rumunom na Ogrskem in v Bukovini. En tak shod se je vršil v nedeljo v Bukareštu, katerega so se udeležili visoki civilni dostojanstveniki, članski in deputacije društev. Red je vzdrževalo 400 policajev in orožnikov. Prvi je govoril tajnik Rumunske Lige Bogdan, ki je dejal, da naj si bo avstrijska vlada v svesti, da se more v Bukovini vladati samo z Rumuni, kajti njih je ta dežela! Sledilo je viharno odobravanje. Za njim je govoril vseučiliški profesor Antonesku, ki je vehementno napadal Ogrsko in njeno državno pravo. Izustil je velepomemben stavek, namreč, da bo Ogrska tista, ki bo trozvezo pognala v brezno. Govorila sta še general Stoiku in polkovnik Boeresku, ki je dejal, da bodo rumunski bataljoni kmalu marširali na Ogrsko. Shod je zaključil predsednik Lige profesor Trion z besedami: „Mi bomo tudi Avstriji znali diktirati svojo narodno voljo!“ Nato je ogromna množica odšla pred rusko poslaništvo, kjer je priredila ovacijo in žapela rumunsko himno. Hotela je iti tudi pred avstrijsko poslaništvo, a policija je zaprla vse dohode in ljudstvo se je s sovražnimi vskliki proti Avstriji polagoma razšlo.

Rumunsko vprašanje bo postalo za našo zunanjo in tudi notranjo politiko velikega pomena. Način pa, kako se bo rumunska politika razvijala, je mnogo odvisen od ogrske politike, kjer prebiva skoro več Rumunov, kakor v kraljevini sami. Brez dvoma bodo Rumuni prišli do svojih pravic na Ogrskem. Izginiti mora politična nadvlada Nemcev in Mažarov, ki se lahko smatra samo še kot nekač ostanek političnega

metra dolgo. Grk Herodot, rojen okoli 490—480 pred Kr., oče zgodovinarja, ki je prepotoval tudi južni Egipt, nam poroča o tem kipu, da je bil 30 kometov (to je okoli 15 m) visok, kar se približno ujema. V obče je enak prejšnjemu, samo da temu tiči v pasu s sokolskima glavama okrašen meč.

Veselo je šlo jallah-naprej med palmami, potem med njivami, dokler ne pridemo v resnično, pravo puščavo. Ničesar drugega ne vidiš, kot rumenkast prah ali pesek v majhnih valovitih gričkah, v daljavi pa štrlijo proti jasnemu nebu piramide (egiptska beseda znači navpično visočino). Druge nagrobne stavbe je zasulo vetrovje s peskom. Malo vzvišen je ta svet, tako da Nilova voda ni prišla nikdar do tod. Zato je puščava. In v ta mir puščave je pokopal stari Memf svoje mrtve. Uboge je zakril kar s peskom kak meter globoko. Bogati so si pa zdali spomenike za „večnost“, ponosne piramide ter mastabe ali nagrobne templeje.

Po samem grobišču memfiškem, ki se danes imenuje po bližnji vasi Sakkara sakkarsko, stopicajo tedaj previdno naši osličji. V tem kraljestvu mrtvih zapazimo samo eno novo kamnito bajto, ki si jo je dal postaviti tu v puščavi na samem do pet tisoč let starem groblju francoski egiptolog Mariette, ki je našel l. 1851 Apisove grobove, ter od l. 1854 do svoje smrti l. 1881 vodil egiptska izkopavanja.

Celo grobišče je dolgo od severa proti jugu 7 km, od vzhoda do zahoda pa 500—1500 m. Nagrobni spomeniki se nahajajo iz skoro vseh časov egiptške zgodovine.

Pred gričkom nasutega peska se ustavimo. Kakor vodi ponekod v Slovenskih goricah v hrib izkopan hodnik v vinski klet, tako nas privede tak hodnik, izkopan v ta grič iz peska pred vrata. Ko nam odpre Arabec vrata, pa stopimo v sobo, za katero se vrsti soba za sobo, celo podzemeljsko stanovanje.

(Dalje prih.)

fevdalizma. Demokracična in narodnostna ideja bosta prodrli tudi mažarske židove, a z ogrskimi vred bodo padli tudi nemški.

Občinske volitve v Gorici.

Že zadnjič smo kratko poročali, da so se vršile dne 29. marca občinske volitve za mestni zastop goriški iz III. volilnega razreda. Slovenci so dobili od 338 do 240 glasov, Lahi pa 508 do 512 glasov. Za listo kamore je glasovalo tudi 117 Nemcev, 60 laških krščanskih socialcev, vsa goriška socialna demokracija in vsi mazzinijanci. Da so Italijani zmagali, so se morali združiti v boju zoper Slovence tudi z Nemci in socialnimi demokrati. Odstopiti so morali Nemcem en mandat. — Včeraj, dne 3. aprila, so bile volitve iz II. razreda. Italijani in Nemci so šli zopet skupaj, Nemci so dobili za to dva odbornika, tako da je laški značaj občinskega sveta vendar le izbrisan. Slovenski kandidati so dobili povprečno 280 glasov.

Dulibič o jugoslovanskih vprašanjih.

Dalmatinska stranka prava je dne 27. marca priredila v Šibeniku shoč zaupnikov Stranke prava, na katerem je poročal podnačelnik Hrvaško-slovenskega kluba dr. Dulibič o političnem položaju. Glede razlastilnega zakona, ki ga je sklenil ogrski državni zbor, je izjavil govornik, da ga nima niti Avstrija, dasi ima važnejše pomorsko-trgovske interese nego Ogrska. Ta zakon je naravnost katastrofalen, ker ima tendenco, hrvaško obal direktno Ogrski priklopiti. (Klici: Živelo hrvaško Primorje! Doli z Mažari!) — Kar še tiče vseučiliškega vprašanja, se je avstro-ogrška vlada že pred tremi leti obrnila na hrvaško, kako bi se dalo vprašanje reciprocitete hrvaškega vseučilišča urediti, a ni od nje niti odgovora dobila. Avstro-ogrška vlada je odgovor pred kratkim urgirala, toda hrvaška vlada je morala, ko je zdaj odgovor sestavila, po nalogu iz Pešte poslati stvar mažarski vladi, ki je vse pridržala pri sebi. (Skandal-klici.) — Omenil je tudi vprašanje trgovske pogodbe med Avstrijo in Italijo. Avstrijska vlada zagotavlja, da na znižanje carine na laško vino ne misli. Ker pa mnogi avstrijski trgovski krogi zagovarjajo znižanje carine na vina za križanja, bo morala Dalmacija zelo paziti. Kar se tiče Dalmacije, vlada popolni kaos. A sreča je, da je Stranka prava kompaktna in edina.

Čehi.

Glasilo velikih čeških agrarcev pravi, da bodo Čehi v državnem zboru toliko časa obstruirali, dokler Nemci ne opuste svoje obstrukcije v češkem dež. zboru.

Nemško prodiranje.

Premetena Nemčija ima na jugu vedno več vpliva, da, malo da ne moremo trditi, da je vsak dan močnejša. To pa za to, ker zna pač zasledovati jako modro politiko, seveda skoro vedno na škodo drugih držav, na primer naše Avstrije. V državah ob Sredozemskem morju jako pridno zvišuje število svojih poslanikov, ustanavlja v Erzerumu, Mossulu in Tebrisu nove konzulate, dasiravno ima že v Jeruzalemu in Jafi imenitna zastopstva. Dalje, kakšna je pa njena vojaška politika v Carigradu? Celo turško armado spraviti pod svoje vodstvo. Nemški cesar bode Turkov patron, bo njegov varuh. Mi pa, Avstrijci, ki smo mnogo bližji bolnemu možu, gnjili Turčiji, gledamo, lepo roke navskriž, kako jo zna Nemčija metodično izžemati. Polagoma leze torej Turčija čisto nevede pod to novo silo, ki ima neko gotovo prikupljivost, ker bo vedno gledala in pazila, da se ne bo njena varovanka kaj razkosala. Češ, da varuje Turčijo pred vsako nevarnostjo, pred vsako razdelitvijo, se bo Nemčija na enak način je polastila, kakor se je Anglija Egipta. Kakor znano, je turška armada že čisto v rokah nemških častnikov. In kaj naša diplomacija? Ves ta čas ni nič delala in slepo gledala te dogodke. Dalje je Nemčija pomnožila svojo armado za 800.000 mož in čez noč jih ima lahko na razpolago več milijonov! In njeni načrti za bodočnost? Letos na primer bo inscenirala vojaške vaje, kakoršnih še ni videl svet. In mi? Mi moramo kot zvesti zavezniki z Nemčijo oboroževati in plačevati, korist ima — Nemčija, stroške in nevarnosti — pa mi!

Protilaške manifestacije.

V nedeljo, dne 29. marca se je vršilo v Belem gradu zborovanje dijaštva, na katerem so številno zbrani srbski dijakii odločno protestirali proti italijanskim nasilstvom na tržaški trgovski visoki šoli Revoltelli napram jugoslovanskemu dijaštvu. Zborovanje je sprejelo resolucijo, ki izraža jugoslovanskim dijakom v Trstu simpatije.

Isti dan se je tudi na pravaškem shoču v Zadrugu ob priliki protesta proti razlaščevalnemu zakonu izreklo načelo, da se laška fakulteta ne sme ustanoviti, ako se preje ne reši jugoslovansko vseučiliško vprašanje.

Na Balkanu.

Balkanski listi prinašajo senzacijsko vest, da namerava ruski car dati Olginemu ženinu, rumunskemu princu Karolu, kot poročeno darilo tri besarabske province: Kahul, Bolgrad in Izmail. Obenem ga imenuje za velikega kneza in se mu poveri uprava Besarabije (45.630 kvadratnih kilometrov), kjer stanujejo samo Rumuni, ki jih je 1.560.000. Glavno mesto Besarabije je Kičenev s 180.000 prebivalci. Toda dvomljivo je, če je na tej vesti sploh kaj resnice in če ni preračunjena le v to, da se simpatije do Rusije povečajo, a antipatije proti naši monarhiji ne zmanjšajo.

Albanija.

„Berliner Tageblatt“ poroča iz Petrograda: Sem so došle iz Albanije očitne vznemirajoče vesti, ki govore o anarhističnih razmerah v večjem delu Albanije. V Draču seveda Esad paša prevladuje položaj, v ostalem delu Albanije delujejo privrženci Kemal beja in agenti mladoturškega komiteja. Te-le razmere in pa vstaja v Epiru ustvarjajo položaj, ki ga tukaj zasedujejo s skrbjo.

Za albanskega poslanika na Dunaju določeni Sureji bej je dobil od avstro-ogrške vlade agrma in odpotuje že v nekaj dneh na svoje mesto.

Homerule.

Položaj na Angleškem se je nekoliko izpremenil, ker se ne polaga več velike pažnje na spor armade s civilno oblastjo, temveč se razpravlja o tem, kako se bo rešilo zakon o Homerule. Vlada namerava uporabiti tudi silo, da stre upor v Ulstru. V zbornici so bile sprejete demisije Seely, French in Evart. Ministrski predsednik Asquith se z vsem svojim vplivom zavzema za irske pravice in omenja, da postane on vojni minister. Ta energičen mož upa napraviti red v armadi in začeti boj proti nepokornim častnikom. Izjavil je tudi, da se bo po starem običaju počvrgel novim volitvam in da toliko časa, dokler ne bo izvoljen, ne bo v parlamentu sodeloval. Pač pa bo potem storil vse, da bo zmagala pravica. Parola: „Proti upornim častnikom in proti konservativni oligarhiji!“, ki jo ima v svojem programu Asquith, daje katoliškim Ircom pogum in upanje, da se jim že bodo kmalu vremena zjasnila in jim zasijala — zlata svoboda.

Svedsko.

V Štokholmu so se v sredo vršile državnozbornice volitve v drugem volilnem okraju. Prijatelji dež. brambe so dobili proti liberalcem in socialdemokratom večino. S tem je tudi verjetnost, da se Švedska postavi ob stran trozveze, mnogo večja.

Tretja mednarodna mirovna konferenca.

Pogajanja med Rusijo in Holandsko glede tretje mednarodne mirovne konference so končana. Konferenca se sestane spomladi leta 1917. Nizozemska vlada razpošila vsem državam vabila, da imenujejo svoje delegate za pripravljalni odbor, ki ima določiti program konference. Konferenca se bo vršila kakor običajno v Haagu.

Raznoterosti.

Iz učit. službe. Provizorični učitelj v Smartnu na Paki Jožef Hergout je imenovan za stalnega učitelja istotam; provizorična učiteljica v Sladki gori Ivana Strašek je imenovana za definitivno učiteljico istotam; začasna učiteljica v Globokem Terezija Kene je imenovana za definitivno učiteljico istotam in ravno tako tudi učiteljica v Kapelah pri Brezicah A. Matko.

Iz poštne službe. Narednik Jožef Savič je imenovan za poštnega oficijanta na Pragarškem.

Jubilej. Senior profesorkega kolegija na bogoslovnem učilišču v Mariboru, duhovni svetnik Josip Zidanšek, je te dni dovršil 50. semester kot profesor bibličnega študija Novega zakona in 50. semester kot ravnatelj (oziroma v prvi polovici podravnatelj) kn.-šk. dijaškega semenišča.

Osebna vest. Vlč. g. Fr. S. Šegula, župnik v p. in posestnik na Pragarškem, je dobil kot palestino-log red božj. groba v Jeruzalemu. Spisal je knjigo: „Smernice jeruzalemskega romarja“, krajšo povest v istem duhu, kakor je pisan „Ben Hur“, in v kratkem izide daljša razprava in molitvenik z naslovom „Na Kalvarijo.“

† Martin Tomažič. Dne 26. marca se je vršil v Radgoni ganljiv pogreb. Pokopali so mladega duhovnika, starega šele 33 let, č. g. Martina Tomažiča, zadnji čas kaplana pri Sv. Petru pri Mariboru. Truplo je blagoslovil brat pokojnikov, č. g. Alojzij Tomažič, kaplan v Radgoni. Gospod dekan lučanski, Vollmeier, ki je pridigoval na pokojnikovi novi maši leta 1907, je tudi sedaj ob njegovem pogrebu imel pretresljiv žalen govor. Pogreba se je udeležilo 20 gospodov duhovnikov in 1 bogoslovec.

Sijajna zmaga — Slovenske kmečke zveze. Pri občinskih volitvah v Slivnici pri Mariboru je zmagala naša Slovenska kmečka zveza v vseh treh volilnih razredih.

Koroška S. K. S. Z. Iz Celovca se nam piše: V četrtek, dne 2. aprila, je imela S. K. S. Z. za Koroško v hotelu Trabesinger letošnji občni zbor. Iz tajnikovega poročila se je razvidelo, da je izvršila to preteklo leto ogromno izobraževalno delo med koroškimi Slovenci in da je najdelavnejša koroška organizacija. Njeno delo je vsestransko. Če katero društvo, zasluži ravno S. K. S. Z. za Koroško največje podpore od strani Slovencev po drugih pokrajinah. Podpredsednik društva dr. Ehrlich je podal načrt delovanja za letošnje leto. Poslanec dr. Korošec je govoril o ustoličenju koroških vojvod na Gosposvetškem polju.

Slovenščine je treba! Razpisano je mesto ravnatelja na deželni podkovski in živinozdravniški šoli v Gradcu do dne 10. aprila. Čudom se čudimo, da med pogoji ni sprejeto tudi znanje slovenščine. Na zavodu, kjer je toliko Slovencev, je neobhodno potrebno, da zna ravnatelj tudi slovenski.

Za lastovkami gre. Sedaj se bodo kmalu začele lastovke seliti z juga proti severu. Za njimi gre tudi šoštanjski odvetnik dr. Karl Petrišchek. V listih naznanja, da se čez tri mesece preseli v Wolfsberg na Koroškem.

Nemški odpor. Ein südösterreichischer Volkstag! To je najnovejšo geslo nemških petelinov. Nemški časniki objavljajo vest, da bodo Nemci uprizorili omeneno zborovanje radi tega, ker se slovenski poslanci preveč brigajo za Koroško. Koroški Bauernbund pa bo uprizoril več ljudskih zborovanj. Dobro, ako hočejo, bomo začeli vesel bojni ples!

Liberalci in — Kmetijska družba. Mesto, da bi bili liberalci hvaležni, da jim je naša stranka prepustila dva mandata v odboru Kmetijske družbe, pa napadajo naša odbornika gospoda dr. Verstovšeka in Majcena. Mi nimamo povoda, imenovana gospoda zagovarjati, ker sta v prid kmetijstva gotovo že več storila do sedaj, kot ivanjkovski (Petovar in — Roblek. Mislimo, da mešetarjenje s hmeljem in ustanavljanje šnopsarij, v katerih se toči ptujski smrdljivec, ni v prid kmetijstva. Liberalci točijo solze za gosp. Mursa, kateri pa je v prvi vrsti tovarnar cementnih izdelkov, za kmetijstvo pa se bore malo briga, ima v lastni občini med kmeti zelo malo prijateljev, pač pa ima to lastnost, da je — „liberalec.“ Mogoče se pa liberalci radi tega zavzemajo za gospoda Mursa, ker je Roblek v dveh točkah odločno, da, pri obrtnih olajšavah celo preodločno nastopil proti liberalnemu „gospodarskemu programu“, dočim je gospod Mursa — pridno molčal in tako odobral politik celjskih voditeljev. Že postopanje liberalcev pri volitvah in napadi po volitvah nam pričajo, kako se drže liberalci kompromisov.

Liberalci v „Narodnem Listu“ in v — praksi! V „Narodnem Listu“ se je opetovano na najgrši način napadalo naše poslance radi nagodbe z Ogrsko, in povdarjalo, da so naši poslanci zakrivali, da lahko Ogrri uvažajo k nam vino in delajo konkurenco našim vinogradnikom. Našli so se res vinogradniki, n. pr. ivanjkovske liberalne zvezde, ki so s tem hujskali vinogradnike proti našim poslancem. Da niso naši poslanci glede vinogradnikov nič zakrivali in da mora Avstrija, dokler obstoji dualizem, obnoviti nagodbo z Ogrsko in da je pisarjenje glede nagodbe le pesek v oči nerazsodnim ljudem, je povedal — Franjo Roblek na občnem zboru Kmetijske družbe v Gradcu. Oglasil se je k besedi, ko se je razpravljalo o predlogu podružnice v Št. Ilju, ki je zahtevala, da naj se zabrani, oziroma otežkoči uvoz ogrskih vin. Radovedni smo, če bo „Narodni List“ še kedaj pisal o krivdi naših poslancev glede konkurence ogrskih vin in če bodo ivanjkovski liberalci popravili krivico, katero so delali našim poslancem.

Iz nemških časnikov. Ne vemo, zakaj, toda že dolgo štajerski nemški listi niso pisali toliko in tako besno o Slovencih, kakor zadnji čas. Na primer. V št. 72 „Grazer Tagblatta“ je članek o „Panslavisti-sche Irredenta auf den österreichischen Eisenbahnen“, v prihodnji številki istega lista „Das Slaventum in den Alpenländern“ in v 74. številki istega lista zopet članek „Ein Wort nach Süden“, v katerem se vladi denunciramo kot irredentariji, in članek „Slov. Kampfesweise“ kot napad na osebe v Slov. Bisriici z ozirom na zadnje dogodke. V „Tagespost“ od danes pa se oče Dobernik zopet kregajo, zakaj da Slovenci slavijo slovensko ustoličenje koroških vojvod. Je res hudobno, da Slovenci s takimi prireditvami motijo mir starega koroškega očaka.

Priprave za trgovinske pogodbe. Industrialni krogi se pridno pripravljajo na nove trgovinske pogodbe. Dne 18. sušca se je vršilo v Gradcu plenarno zborovanje trgovsko-politične centrale združenih trgovskih in obrtnih zbornic in centralne zveze avstr. industrijcev. Pred glavnim zborovanjem so se še vršila posvetovanja posameznih odborov glede uvoza žita za mlenje in glede zboljšanja žita. Prvi predmet, katerega je obravnavala plenarna seja, je bil načrt novega zakona glede varstva vzorcev. Dalje se je zavzela centrala za stabiliziranje komisije, ki bi izdajala Codex alimentarius austriacus in za to, da bi se ustanovil državni urad glede živil. Konečno naj omenimo, da je dobila centrala več odobranj glede avtonomnega carinskega tarifa, tako za kose, srpe, lepila, drage kovine in drugo. V zadnjih tednih so se temu pridružili strokovni oddelki za sadje in vino, za platno in volno (v Brnu), strokovni oddelek za nožarsko industrijo (Gradec) in drugi. Vršila so se dalje še posvetovanja za referate trgovske in obrtne zbornice v Pragi: železni izdelki, stroji, rokavice in druge drobnarije. Reihenburška zbornica je imela seje strokovnih oddelkov za papirno industrijo, za prejo in tkanino in tudi že ankete o teh blagovnih skupinah. Konečno je imela še dunajska zbornica posvetovanja strokovnih oddelkov za izdelovanje moške obleke, klobukov, dragih kovin itd.

Nove poštnje znamke. Na podlagi sklepa prometnega odbora trgovske in obrtne zbornice se je v trgovinskem ministrstvu sprožila misel, vpejati nove 15- in 45vinarske znamke, ki se rabijo pri teži nad 20 g. Prav posebno bi se rabile one po 45 vin.; s temi namreč morajo biti frankirana pisma, ki so še težja, kot 20 g. Zopet naj bi se vpeljale znamke po 50 vin., ki pridejo v poštev za priporočena pisma v inozemstvo in ki so se lansko leto radi neke odločbe opustile.

Posojilnice, posnemajte! Posojilnica pri St. Ilju v Slov. gor. je darovala Slovenski Straži 40 K v hvaležen spomin svojega ustanovitelja rajnega čast. gospoda Matije Kelemina in namesto venca na njegov grob.

Važne novosti vsled novele o osebnih davkih. Dolžnost plačevanja dohodnine začne sedaj še le pri dohodkih nad 1600 K (§ 155). Spremenljivi prejemki s se ne računajo več v triletnem prerezu (§ 156). Ako ne presegajo skupni dohodki hišnega gospodarstva 4000 K, se ne prištevajo dohodkom gospodarstv prejemki, katere je zadobila soproga ali kak drug domačin gospodarstva s svojim delom zunaj gospodarstva davčnega zavezanca. Nekaj do sedaj dopuščenih odbitkov se je razširilo; posebno se smejo odračuniti zavarovalnine, plačane za zavarovanje davčnega zavezanca za slučaj smrti ali doživljenja do 300 K letno, če pa so zavarovani tudi soproga in otroci davčnega zavezanca, do 600 K letno (§ 160, št. 3). Cela vrsta novih odbitkov je dopuščena in sicer: odplačila vknjiženih dolgov, seveda le v omejenem obsegu (§ 160, št. 7); nadalje redna naklonila, dana med zakonskimi ali pa med stariši in otroci, ako ne živijo te osebe v skupnem gospodarstvu in to tudi tedaj, ako ne slonijo ta naklonila na posebnih pravnih naslovih (§ 157, odst. 5); nadalje pri prejemnikih mezdnih in službenih prejemkov do 3000 K zneski, ki so potrebni za nabavo in vzdrževanje lastnega delavnega orodja in delavne obleke, ter izdatki, zvezani z opraviлом v posebno nevarnih, neprenehljivih in ponočnih obratih, končno vozne k delu in od dela. In istotako se smejo odračuniti odslej zneski, ki se plačujejo redno za zavarovanje zoper stiske (§ 160, št. 4). Ako stojijo v oskrbi hišnega gospodarja, kojega davka zavezani gospodarski dohodki ne presegajo 4800 K, razven soproge rodbinski člani brezlastnih dohodkov, zniža se davčni postavek (§ 173). Na posebne razmere, ki kratijo bistveno plačilno zmožnost, zamore se ozirati pri davčnih zavezancih, kojih dohodki ne presegajo 12.000 K, z znižanjem davčnega postavka (§ 174). Davčnim zavezancem, kojih dohodki presegajo 2400 K, in h kojih gospodarstvu ne sliši nobena oseba, ali pa le jedna oseba, predpisuje se z gotovimi izjemami in omejili 15odstotna, oziroma 10odstotna naklada na davčni postavek (§ 172a). Prizivna komisija zamore v prizivnem postopanju pozvati davčnega zavezanca pod pogoji in omejili, označenimi v § 222, da dovoli vpogled v gospodarske ali opravilne knjige, računске pripomočke in dokazila. Slična pravica pristaja davčni oblasti v kazenskem postopanju (§ 258). Novela pomlōščuje, to je popolnoma spregleduje vse dosežanje neresničnosti in opustitve brez izjeme glede občne pridobnine, rentnine, dohodnine, plačarine, vojarine (vojaške takse) in hišnega davka. Celo onim davčnim zavezancem, zoper katere so tekle v času razglašanja novele o osebnih davkih, to je dne 23. januarja 1914, radi takih prestopkov kazenske preiskave, prinaša amnestija obširna olajšila. Vendar zgubi pravno dobroto pomlōstivite, kdor zakrivi v bodoče kak davčni prestop. Kdor torej poda sedaj resnične izjave, nima se bati za preteklost, niti uvedbe kazenskega postopanja, in niti drugega ukrepa na svojo škodo. Tudi se ne smejo izjave kakoršnekoli vrste, oddane po razglašanju pomlōstivite, niti posledki kakih poznejših vpogledov v knjige porabiti za uvedbo naknadnih odmeritev ali kazenskih obravnjav glede katerekoli javne dače. (Člen II. novele.)

Zavarovanje prtljage na državnih železnicah. Državna železnica hoče vpetjati na svojih železnicah novo napravo, po kateri bo vsak potnik proti majhni premiji lahko zavaroval svojo prtljago in sicer vsak kos do 100 K. Tudi v shrambah na kolodvorih bode prtljaga lahko zavarovana. To bo gotovo prav koristno, ker bodo potniki lahko bolj brez skrbi in če se jim pripeti nesreča, bodo dobili vsaj nekaj odškodnine. Mogoče bo pa tudi, da se bo vsak kos zavaroval po posebnih predpisih tudi več kakor za 100 K.

Lep spomin na katoliški shod. Kdo udeležnikov katoliškega shoda se z radostjo ne spominja prelepih njegovih dni. Slovensko ljudstvo se je takrat na veličasten način posvetilo Brezmadežni. Zato bi pa moral biti spomin na ta zgodovinski trenutek v vsaki katoliški slovenski hiši, v vsaki naši šoli, v vsakem našem društvu, v vsakem župnišču, in lepo bi bilo, da bi visel ta spomin v vseh naših cerkvah in vseh podružnicah. Za katoliški shod so se v ta namen založile lepe, velike, trobarvne podobe Brezmadežne, katerih je še mnogo v zalogi. Zato prosimo, naj bi se našel v vsaki župniji kdo, ki bi ljudstvo na to opozoril — posebno na častite gospoda župnijske predstojnike gre ta prošnja — in bi potem več teh slik skupno naročil. Cena eni sliki je samo 1 K. Če društva ali Marijine družbe skupno naroče, dobe pri naročilu za vsakih 10 podob 20 odstotkov popusta. — Naročila sprejema: Pisarna Slovenske Straže, Ljubljana.

Romarjem mimo Postojne. Uprava postojnske jame je pripravljena, znižati vstopnino za obisk svetovnoznane jame pri korporativni udeležbi romarjev od 5 K na 1 K za osebo in sicer ob navadnih posetnih urah (od dne 1. marca do dne 31. oktobra ob ¼11 in ¼4, v ostalem letnem času samo ob ¼11) brez izjeme, ob izvanrednih urah pa, ako se udeležijo najmanj 50 oseb. Na ta način se nudi prilika najširšim slojem, ogledati si ter občudovati nepopisne čudeže božjega stvarstva. Ker je obisk postojnske jame v vsakem oziru /zobraževalno koristen ter so stroški v ta

namen neznačni, se ogled teh svetovno znanih čudežev zlasti romarskim skupinam kar najtopleje priporoča!

Svet gospodinjam! Kje dobite najboljše drože? Vsem našim gospodinjam za peko ob velikonoči najtopleje priporoča Slovenska Straža drože iz tovarne priznane izbornih drož Jožefa Košmerlj, Ljubljana, Frančiškanska ulica. Zahtevajte te drože takoj v — vsaki prodajalni!

Südmarka na Koroškem. Südmarka ima na Koroškem 104 podružnice, ki so združene v treh okrožjih. V mnogih krajih so tudi državni uradniki načelniki podružnic. Vse podružnice pridno delajo. Slovenci, posnemajmo svoje nasprotnike v tem in podpirajmo, kolikor je v naši moči, naše obrambno društvo Slovensko Stražo!

Narodno-obrambne opazke.

Nemci zadnji čas zopet zelo drzno nastopajo. Posebno je treba konstatirati, da z vedno večjo vehemenco zahtevajo znanje nemškega jezika. Njihov ideal je pač, da postane nemščina državni jezik. Do tega še je pač daleč. Z ozirom na deputacijo slovenskih odvetnikov in notarjev pri pravosodnem ministru in predsedniku deželnega nadsodišča je poslanec Marekhl grozil, da bodo Nemci zahtevali od slovenskih sodnih uradnikov popolno znanje nemškega jezika. V „Grazer Tagblattu“ pa se že dolgo zaganjajo vsi nemškutarji v železniško ministrstvo, naj vendar zahteva, da bodo vsi železniški uslužbenci v področju tržaške direkcije nemškega jezika zmožni v besedi in pisavi. Čemu neki, ko pa se v prometu na jugu brez nemščine prav lahko izhaja? Za to pa nam hočejo Nemci pravočasno usiliti nemški državni jezik.

Za naraščanje slovenskega upliva na jugu je najboljši dokaz, da so se Nemci in Italijani začeli iskati in združevati. Pri občinskih volitvah v Gorici sta zopet oba naša narodna nasprotnika združeno nastopila.

Ljubljansko nemško turnarsko društvo slavi dne 4. aprila starega sovražnika Avstrije, Bismarka. Govor bo imel ob tej priliki protestantski pastor dr. Hegemann. Vse, kar je protestantskega in pruskega, spada skupaj. Žalostno je, da pripusti Avstrija slaviti na svojih tleh svoje sovražnike.

V Knittelfeldu je baje v teku zadnjih let našlo pri državni železnici okoli 200 Slovencev službo. Tako vsaj trdi občinski zastop knittelfeldski, ki je v seji dne 30. marca to dejstvo vzel „mit Entrüsung“ na znanje ter prosil nemške poslance za odpomoč.

V nemških listih čitamo dan za dnevom, kako zborujejo različna narodno-obrambna društva, nabirajo denarna sredstva ter navdušujejo nemško ljudstvo za obrambo. Pri nas pa je v tem oziru opažati preveč zaspanosti. Nemški naval je velik, nemška povodenj sili čez naše meje, za to je tudi treba mogočnega odpora. Vse, kar služi v to, da se naše ljudstvo moralno in gmotno dvigne, se mora uporabiti. Le delo, vsestransko delo za povzdigo slovenskega ljudstva bo nas rešilo.

Iz občnega zbora Heimstatta izvemo: Članov je imelo društvo okoli 2000; nastavilo je posebnega potovalnega učitelja (Gustav Maschke), podružnic ima 31 in sicer 21 samo na Štajerskem. Dve podružnici ima tudi na — Pruskem! Posestva je nakupilo v preteklem letu 128 oral ter podpiralo tudi 13 nemških kmetov ob mej. Mariborski Kramer je poročal na občnem zboru o svojem potovanju po Južnem Nemškem.

Tudi Südmarka je pridno na delu. Od dne 1. do dne 23. marca je razdelila Südmarka devetim osebam podpore v znesku 760 K. 7150 K je pa posodila in sicer 1 uradniku, 3 obrtnikom in 3 kmetom. Obresti je pa plačala 3 posestnikom na Koroškem in 1 obrtniku na Spodnjem Štajerskem. 805 K je pa razdelila raznim drugim prosilcem. V oskrbo je dala v neki slovenski kraj 3 sirote. Nekemu naselniku je dala 1000 K podpore, da se zamore naseliti na Spodnjem Štajerskem. Kupila in iz slovenskih rok je iztrgala neko posestvo na Štajerskem, na Koroškem je pa kupila dražbenim potom neko posestvo. — Slovenci, posnemajte v požrtvornosti Nemce in spominjajte se našega narodno-obrambnega društva Slovenske Straže vselej!

All rabite samo vžigalice v korist obmejnih Slovencev, na katerih je podoba orla, plovečega nad ljubljanskim gradom?! Eđino take vžigalice so v korist Slovenske Straže, zato jih povsod odločno zahtevajte! Trgovcem in trafikantom povejte, naj jih naročijo pri tvrdki Menardi v Ljubljani.

Oklic!

Dragi Lavantinci! Premili Slovenci!

Podpisani se obrača do našega katoliško mislečega občinstva s priporočanjem pristno lavantinskega krščanskega podjetja, s priporočanjem enega najlepših del našega slavnega lavantinskega knezofa Slomškega, s priporočanjem „Bratovščine sv. Cirila in Metoda.“

Posnemajmo svojega slavnega prednika Slomškega so se tudi naš sedaj vladajoči prevzvišeni knez in škof, ekscoelencia dr. Mihael Napatnik, pri škofijski sinodi leta 1911 živo zavzeli za „Bratovščino sv. Cirila in Metoda“ in bodrili navzoče dušne pastirje, naj priporočajo svojim vernikom prostovoljne denarne prispevke v podporo katoliške misli med našimi

nesrečnimi ločenimi slovanskimi brati. Prevzvišeni nadpastir lavantinski so se s tem postavili popolnoma na stališče svojega slavnega prednika, ki je pisal, da sta molitev in miloščina tisti dve peruti, na katerih leti evangeljski glas do krajev zemlje.

Podpisani je v svrhu izdatnejše podpore našega dela med razkolniki dal tiskati nabiralnih pol in dal napraviti položnice ter razposlal leta 1911 in leta 1912 oboje s prejemnimi podobnicami za nove ude na vse župnije naše prelepe lavantinske škofije. Vspehi niso povse izostali. Do sedaj se je nabralo 362 novih udov za bratovščino; in podpore za naše slovanske brate v Bolgariji in Bosni je podpisani prejel leta 1912 svoto 1209 K 76 vin., kar se je razposlalo deloma v Bolgarijo, deloma v Bosno. Lansko leto 1913 je pa tekla miloščina — pač radi nabiranja za slovanske ranjence in obubožence v vojski zoper Turka — v manjših prispevkih, nabralo se je le 125 K 17 v, kar se je istotako poslalo v Macedonijo in Bosno.

Ali zdaj po vojski je beđa po Macedoniji le še hujša in groznejša. Zato se podpisani obrača za pomoč posebno do vseh udov „Bratovščine sv. Cirila in Metoda“, a tudi do vseh drugih blagih in krščanskih, slovenskih src. Iz pisma slovenske usmiljene sestre Neže Golob, ki bo objavljeno v prihodnjem „Glasniku“ in „Bogoljubu“, je posneti, da bo obstoj dosedanjih katoliških Bolgarov po Macedoniji največ odvisen od naše denarne podpore.

Dragi Lavantinci! Apostolsko delo vršite, v blagem duhu našega svetega škofa Slomškega, diki in ponosa naše lepe vladikovine, delate, če se odzivata radodarno temu vabilu. Ako se vse, kar se da ubogemu, posodi Bogu na najbogatejše obresti, s kolikimi obrestmi Vam bo še le poplačeval, če podpirate z miloščino ne le najrevnejše, ampak še pomagajte širiti s tem Kristusovo kraljestvo na zemlji!

Podpisani še ima na razpolago nabiralnih pol za nove ude, položnice in podobice bratovščine, katere drage volje dološlje vsem, kateri se z dopisnico obrnejo k sv. Jožefu nad Celjem.

Francišek Javšovec,
superior misijonarjev pri sv. Jožefu nad Celjem.

Štajersko.

Mariborske novice.

Iz naše gimnazije. Ravnatelj dr. Josip Tominešek je odpotoval na inšpekcijo kot nadzornik telovadbe za srednje šole v jugoavstrijskih krajih. V ravnateljstvu ga zastopa najstarejši profesor g. Fr. Jerovšek. — Zdaj je zopet reden pouk za vse razrede. V semenišču ni več škrlatične nevarnosti. Zbolel pa je na škrlatici en semeniščan-tretješolec na počitnicah pri Sv. Antonu v Slov. gor., ki pa je dobro prestal prvi štadij bolezni.

Oratorij. Danes ob 8. uri zvečer se proizvaja Haydnov oratorij v stolnici. Sodeluje orkester kakih 30 mož, mešan zbor okoli 60 oseb ter solisti: gospe Druzovič (sopran) in Kartin (alt), gospod Asič (ten.) in bivši kapelnik v stolnici župnik Fr. Trop (bas).

V zgodnji grob. Nepopisna žalost je objela velečislano obitelj gospoda dr. Kaca v Mariboru. Še le pred tremi tedni smo se solzili na grobu najstarejšega sinčka Viktorja, dijaka c. kr. gimnazije. In zdaj jim je pokosila bleđa smrt najmlajšo cvetko, nežno hčerko Bernardiko. Nebeški prijatelj otrok si je tudi njo izbral, da jo presadi v nebeški vrtec in postavi v družbo svojih angelecev. Velepoštovani, tako hudo prizažeti obitelji gospoda doktorja naše iskreno sožalje!

Shod Volksbunda. V pondeljek zvečer je imela mariborska podružnica katoliškega Volksbunda zborovanje. Govoril je ravnatelj Volksbunda, g. Schmitz iz Dunaja, o sedanosti odgovarjajočim nalogam avstrijskih katoličanov. K besedi se je oglasil protigovornik, vpokoženi častnik Kramer, ki je z znanimi frazami branil svobodno šolo. Točla gospod Schmitz je krepko odgovoril na njegove puhle besede; občinstvo je pa tudi po svoje pokazalo, s kom da simpatizuje. Burno je aplavdiralo vrlemu govorniku Smitzu. Še so se v ozadju dvorane Gambrinus čuli neki kliči, kateri so prišli iz ust Kramerjevih pristašev, toda po besedah gospoda Schmitza so utihnili in odšli moralno poraženi z dolgim nosom.

Stavka krojaških pomočnikov. Pri nas stavkajo krojaški pomočniki. Zahtevajo zvišanje mezde in pa znižanje delovnih ur. Ker je pa vodstvo krojaških pomočnikov v rokah socialne demokracije, bo končala stavka, kakor po navadi, s fiasko stavkujočih. Ve-Eko materijelnih žrtev, a nič uspehov.

Pogreb. Dne 1. aprila je bila na pokopališču Sv. Magdalene pokopana gospa Bezjak, mati četrtoletnika na učiteljišču, ki je tako naglo umrla od kapi zadeta, ko se je v družbi pripeljala v Ptuj. Učiteljiščniki so ji na grobu zapeli ganljivo žalostinko: „Blagor mu.“

Zanimajo se. Mariborska podružnica Schulvereina je preteklo soboto priredila zborovanje, na katerem je prodajal advokat dr. Mravlag svojo močrost o prodiranju Slovencev. Njegov govor je bil sestavljen iz plitvih častnikarskih fraz, brez vsake nove misli. Toda govor je dočkal, da se Nemci zanimajo za nas.

Protl Slovincem. Bivši častnik pl. Kramer je na občnem zboru Heimstatta poročal, da je za društvo potoval po Južnem Nemškem ter tamkaj agitiral za nakupovanje slovenskih posestev ob naših mejah.

Vsem Nemcem je bilo baje jasno, da si morajo narediti prosto pot do Adrije. Kramer kot bivši častnik je seveda najbolj sposoben za zgradbo takega mostu. Radovedni smo tudi, ali je Kramer južnim Nemcem, ki so dobri katoličani, povedal, da je protestant?

Nesreča. Včeraj popoldne se je pripetila v Gosposki ulici avtomobilna nesreča. Avtomobil podjetnika Carnelli je pred hotelom „Nadvojvoda Ivan“ podrl na tla neko staro ženico in šel čez njo. K sreči je bil takoj na mestu dr. Urbacek, ki ji je podal prvo pomoč. Kmalu došli rešilni voz jo je odpeljal v bolnišnico. Uboga ženska je dobila hude notranje poškodbe. Avtomobil bojda ni vozil prehitro in je dal tudi znamenje.

Maribor. V soboto, dne 4. aprila, priredi J. S. Z., zvečer ob 7. uri, shod v Zadrufni Zvezi. Delavci, rokodelci, poslani in železničarji, vsi na shod! — Pred in po shodu vplačevanje mesečnih prispevkov za obe skupini.

Maribor. (Za uboge otroke.) Blaž Fideršek iz Rač me je sporočil društvu za otroško varstvo in mladeniško oskrb za kmečke občine mariborskega okraja 600 K. Blagi dobrotnik mladine naj počiva v miru! Spominjajte se tudi drugi mladinojubi tega prepovednega društva, da se bo moglo kmalu krepko v bran postaviti vsemu, kar nam ukončuje telesno in duševno našo mladino. Posamezni udje plačujejo na leto 1 K, občine in krajni šolski sveti in druge korporacije pa 10 K. Zato pa je pripravljeno društvo vsak čas, dati jim pomoči s svetom in z gmotno podporo in jim iti na roko pri oskrbi otrok in nedorasle, uboge, ponesrečene, ali pa tudi izprijene mladine.

Maribor. Slovensko gledališče v Mariboru, Nar. Dom. Na evnetno nedeljo, dne 5. aprila za zaključek sezone popoldanska predstava: „Trpljenje in smrt Jezusa Kristusa“, pasjonske igre, v 11 slikah s spremljevanjem godbe, spisal L. Deutsch, poslovenil F. Finžgar. Godbo zložil Jože Bartolli. Režiser g. J. Molek. 1. slika: Jezusov prihod v Jeruzalem. 2. Sveta večerja. 3. Posvetovanje velikega zbora. 4. Jezus na Olski gori. 5. Jezus pred velikim zborom. 6. Jezus pred Pilatom obtožen. 7. Herod. 8. Jezus na smrt obsojen. 9. Križev pot. 10. Jezusovo križanje. 11. Vstajenje. Sodeluje orkester mariborskega Glasbenega društva. Blagajna se odpre ob 3/3. uri popoldan. Začetek točno ob 3/4. uri popoldne.

Celjske novice.

Osebnosti. Po službeni pragmatiki so pomaknjeni davkarski uradniki Josip Kuss in V. Klemenčič VIII. plačilni razred, G. Hluščik pa v IX. razred.

Imenovanje. Ravnatelj državne cinkarne v Gaberju, višji rudniški svetnik Edvard Synek, je imenovan za dvornega svetnika.

Glasbena šola, podružnica ljubljanske Glasbene Matice, priredi v nedeljo, dne 5. aprila, velik simfonični koncert, pri katerem sodelujejo že v Celju znane pianistke gdč. Zdravka Vrčko in Marta Hrašovec, dalje gdč. Berta in Danica Smole, pri harmonijah gdč. Lilek in g. Juro Detiček. Mendelssohnov in Weber koncert spremlja tudi pomnožena narodna godba. Iz posebne prijaznosti sodeluje tudi celjsko pevsko društvo pod vodstvom sklađatelja dr. Antona Schwaba. Pevsko društvo izvaja večno lepo Brahmsovo „Arjanska št. 1“ in prvič sploh najnovejšo kompozicijo našega Schwaba „Solnček moj“, koncertni valček za mešan zbor. Iz vaj sodeč, nadkriljuje ta kompozicija Celjanom tako priljubljeni valček „Dobro jutro.“ Prvič v Celju nastopi tudi na novo ustanovljeni otroški zbor pod vodstvom g. Vacjave Engerja. Poje se: „Lunica“, narodna, harmoniziral Gerlič, prirejena za otroški zbor, in dr. Schwabov „Zlato kanglico.“ Koncert obeta biti za Celje res nekaj izvanrednega. Radi prevelikih stroškov se je tudi cena prostorom malce zvišala. Začetek točno ob 3/8. uri na večer. Predprodaja vstopnic pri tvrdki Goričar in Leskovšek.

Razpisano je pri okrožnem sodišču celjskem mesto jetniškega zdravnika.

Zlomil si je tilnik. Posestnik Jožef Kovač iz celjske okolice je šel dne 27. marca iz podstrešja v hlev. Ker je bilo že temno, se mu je izpodrsnilo in je tako nesrečno padel, da si je zlomil tilnik. Druga dne je v bolnišnici umrl.

Stekel pes. V celjskem političnem okraju je odrejen pasji kontumac. V Gaberju se je dne 29. sušca pojavil stekel pes, ki je ušel nekemu potujočemu lastniku vrtljaka. Vgriznil je nekega šolarja, katerega so takoj spravili v znani dunajski Pasteurjev zavod.

Celje. Slovensko trgovsko društvo. VIII. redni letni občni zbor se vrši dne 5. aprila, ob 2. uri popoldne v knjižnici v Narodnem domu. V slučaju, da ta občni zbor ne bi bil sklepčen, se vrši drugi občni zbor dne 18. aprila, ob 8. uri zvečer istotam. Ta sme glasom § 11, točka 3, zadr. pravil, brez ozira na število navzočih zborovalcev veljavno sklepati. Ker je društveno delovanje v zadnjem letu zelo živahno in je tudi zanimanje za društvo naraslo, je upati, da bo zanesljivo že prvi občni zbor sklepčen, kajti sramota za nas celjske Slovence bi pač bila, če se ena tretjina v Celju stanujočih članov ne bi žrtvovala za par uric, da omogoči sklepčnost.

Ptujske novice.

Svoji k svojim! Ako slovenski listi pišejo, da se morajo Slovenci ravnati po načelu „Svoji k svojim!“, so konfiscirani, in zgodilo se je že tudi, da so prišli na zatožno klopo. Nemška „Pettauerca“ že tudi kliče v zadnji številki na bojkot slovenskih trgovcev in obrtnikov, toda varuhi pravice se ne ganejo. Slovenci imamo vsled tega o avstrijski justici — svoje misli!

Za Orla. Za ustanovne stroške ormoškega Orla je darovala gospa Neža Zadravec, posestnica na Vinskem bregu, 10 K in gospod Ivan Rojs, posojilniški tajnik v Ormožu, 20 K v odgovor na napade v „Pettauer Zeitung.“

Ustrelil ga je iz nepredvidnosti. Dne 23. marca je prišel 15letni viničarski sin Frane Golob v hišo viničarja Topolinjaka. Na steni je visela nabasana puška in kmalu je začel mladi fantalin sukati in obračati puško tako nepredvidno, da se je sprožila. Za-

del je strel 15letnega viničarskega sina Vinkota Murišič tako nesrečno v glavo, da je ta pri priči izdahnil. Golob je na to zbežal, toda že drugega dne so ga orožniki prijeli in izročili sodišču.

Ormoške novice.

Südmarka in Schulverein. Kakor piše „Grazer Tagblatt“ z dne 29. sušca 1914, so se vršile pred dnevi v hotelu Bauer v Ormožu zborovanja in volitve društev Südmarka in nemški Schulverein. Zopet izvoljeni so bili in sicer za nemški Schulverein: apotekar Trautvetter, soproga odvetnika Friderika Delpin, učitelj Thyr, odvetniški kandidat Venigerholz, učitelj Gedlitzka in trgovčeva soproga Ida Martinz. Za Südmarko: dr. Gustav Delpin, predsednik; knjigovodja Adolf Stammen in gostilničar Alojz Sallegg, namestnika; živinozdravnik Teodor Strasser, blagajničar; gostilničar Bauer, namestnik; visokošolec A. Leibitsch, perovodja; trgovec Adalbert Perko, namestnik; končno Anton Grejan, davčni upravitelj v p., Otmar Dyrmajer, trgovec, gospodične Erna Poterz in Štefanija Gasperitsch, odbornikom. Skoro vsi ti živijo od penez okoliškega slovenskega ljudstva. Za zahvalo pa potujčejuj slovenskega dečo, rivajo slovenske kmete iz svoje rodne grude ter jim kratijo v urakih, cerkvi in šoli od svojih očetov podedovane narodne pravice. Peščica teh ljudi s par nemškonacionalnimi uradniki hoče gospodariti in zapovedovati mestu in celi okolici. Otresimo se naših narodnih nasprotnikov in zasijala nam bo sreča lepše bodočnosti!

Naši očetje okrog magistrata zares mnogo premišlujejo, kako bi ugled mesta in njega nemški značaj ohranili in povzdignili. Koliko zaprek je bilo treba odstraniti, prečno so prišli na jasno, da dosedanja župan gospod Kautzhammer slabo vikli in sliši. Treba še samo službene pragmatike o pravicah in dolžnostih občinskega pisarja, oziroma mestnega tajnika in občina bo storila gotovo velik korak naprej.

Kolesarsko društvo. Pri nas se ustanavlja slovensko kolesarsko društvo „Mladost“ za ormoški in ptujski in ljutomerski okraj s sedežem v Ormožu. Pravila so se predložila deželni vladi, Ustanovni občni zbor se vrši v majniku.

Tragična smrt mlade matere. V noči od petka do sobote se je ponesrečila 20letna hčerka tukajšnjega izdelovalca opeke gospođa Sivilottija, ko je svojemu dojenčku grela mleko na špiritovi lampi. Prilivala je iz polne steklenice špirit na ogenj (in plamen je segel po špirtu v steklenici, nakar se je steklenica razletela in plamen segel tudi po materi ter ji prizadjal težke zunanje in znotranje opekline, na katerih je revica nekaj ur pozneje umrla. Ponesrečena je bila mati dveh malih otrok. Ta nesrečni slučaj pa nas zopet uči, kaka nevarnost obstoji v tem, če se iz steklenice priliva špirit ali petrolej na ogenj. In ravno naše ženske tako rade sežejo po steklenici, kadar se jim na mah ne posreči na ognjišču zanetiti ogenj. Ženske, pazite in bodite pri takih stvareh bolj previdne!

Trboveljske novice.

Nesreča v rudniku. Dne 27. marca je prišel rudar Alojzij Mlakar med dvā vozova, naložena s premogom. Zlomilo mu je več reber. Spravili so ga v rudniško bolnišnico.

Drugi kraj.

Ruše. „Kar mačka rodi, to miši lovi!“ „Stajere“ seveda najraje lovi kakega duhovnika ali organista: v zadnji številki se zaletava v našega gospoda organista in vrle ruške pevce, ki se pod vodstvom gospoda organista v petju lepo vežbajo. Že dalje nam je znano, da je „Stajere“ listek lažnjivec in tudi ruški lažnjivci v njem odlegajo svoje laži. Ruškim stajerečancem ne maramo odgovarjati, kajti s takimi od Boga zapostavljenimi mladici govoriti bi bilo pod našo častjo! Gospod organist naj se nič ne ozira na te izbruhe liberalnega nemškutarstva, temveč naj mirno nadaljuje započeto delo, ki ga je dosedaj izvrševal požrtvovalno in uspešno.

Spodnji Gasteraj. V nedeljo, dne 29. marca, je po mučni bolezni in previden s sv. zakramenti umrl veleposestnik in mnogoletni bivši župan gospod Dominik Koser. Bodi mu slovenska zemljica lahka. Naj počiva v miru!

Sv. Lenart v Slov. gor. Pojasnuje se nam: Stara slovenska štamplja našega okrajnega odbora je postala nerabna in nečitljiva. Že davno poprej se je naročila nova slovenska štamplja — a ni prišla. Ker se je med tem morala rabiti štamplja, se je v slučajih rabila prejšnja dvojezična štamplja. Sedaj pa je že prišla nova, samoslovenska in dopisniki se uljudno vabi v pisarno okrajnega odbora, da se mu štamplja tudi na njegov jeziček pritisne.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Našega liberalnega voditelja dr. Gorišeka silno peče, ker so liberalne posojilnice zabile stitisoče v razne stavbe in se danes ne morejo gibati in nazađujejo (Trgo.-obrtna v Gorici, Brežice itd.) in goni v „Narodnem Listu“ leto in dan staro lajno, naj tudi naši zavodi zidajo nesmiselno v en dan in pridejo v iste težkoče, kot cela vrsta liberalnih posojilnic. Če bi naši zavodi prišli v sličen položaj kot liberalni, bi imel dr. Gorišek več uspehov z liberalnim političnim delom, ko jih ima sedaj. Dr. Gorišek svetujemo, da naše zavode pusti pri miru, ker mi nismo nikdar v listih nagovarjali njegove „Glavne“, naj zida velike hiše, ker je zidanje stavb interna zadeva posojilnice, v katero se nasprotno stranke nimajo vmešavati. Sicer pa ima dr.

Gorišek najmanj povoda, ubirati narodne strune, saj je še v celém okraju njegovo protinardno delo v dobrem spominu. Kadar bo njegova „Glavna“ toliko žrtvovala za slovenski značaj Sv. Lenarta, kot naša posojilnica, se naj dr. Gorišek oglasi, dotlej pa naj — molči!

Jarenina. V soboto, dne 28. marca, je po kratki bolezni tukaj umrl, kakor smo že kratko poročali, gospod Anton Sparl, posestnik v Jareninskem dolu. Rajni je bil z dušo in telesom naš mož. Ni bilo volitve, katere se ne bi udeležil, rad je pohajal tudi na naše shode. Svoje štiri sinove je vzgojil vse v strogo versko-narodnem duhu. Eden je kaplan v Pišecah, drugi je oskrbnik v ormoških goricah, tretji je vrli organizator v domači župniji, najmlajši pa bo letos bral v jareninski cerkvi novo mašo. V Sparlovi hiši so bili naši listi: „Straža“, „Slovenski Gospodar“, „Slovenec“ itd. popolnoma uđomačeni. Pogreb rajnega Sparla se je vršil v pondeljek, dne 30. marca. — Svetila blagemu možu večna luč!

Slov. Bistrica. (Strah jih je.) Pri nas se baje naselila nek slovenski zdravnik in neki slovenski odvetnik. Nemško časopisje je vsled tega tako razburjeno, da kliče vse duhove na pomoč našemu ogroženemu nemštvu. Slabotno in trhlo mora pač biti to le nemštvo, če ga spreletava groza in strah pred dvema Slovincema.

Konjice. Volilna lista za nove volitve v okrajni zastop konjiški iz skupine velikega posestava in veleindustrije je razpoložena na ogled od dne 5. do dne 19. aprila pri okrajnem glavarstvu. (Slovenci, pozor!

Prihova. Silna množica (nad 500) zborovalcev in zborovalk se je zbrala v nedeljo, dne 29. sušca, k političnemu zborovanju S. K. Z. na lepem našem hribu. Po prijaznem pozdravu gospođa župnika podeli predsednik Pučnik najprej besedo gospodu Petru Novaku iz Slov. Bistrice. Gospod govornik poljudno razlaga o sestavi deželnega zbora, o razdelitvi v odseke in v stranke. Povdarja, da so slovenski poslanci vsled edinstvi in energičnega nastopa vendar prišli do veljave, posebno so z obstrukcijo prišli do svojih pravic. Nazadnje poziva zborovalce, naj se tesno držijo in oklepajo Kmečke zveze. — Z zanimanjem so sledili zborovalci poročilu drugega poslanca, gospođa Piškega. Razložil nam je več škodljivih nakan, ki so jih hoteli Nemci v deželnem zboru uresničiti. Toda složnemu nastopu poslancev K. Z. se je posrečilo, ovreči vse to. Še več! Uspehi, na katere lahko pokažejo, so: brezobrestna posojila v večji meri, olajšava za obrtnike, ki je pri nas zelo potrebna, dalje mirovno sodišče, ki bode neprecenljive koristi, gospodinjstva šola itd. Kot državni poslanec je vprašal volilce glede carinske pogodbe za njihovo mnenje. Razna vprašanja so še stavili: župan Skerbinšek, župan Pučnik, tesar Pušnik itd. S hvaležnim in zadovoljnim srcem smo dali zaupnico gospođoma poročevalcema in ju s tem bodrili, naj grečo po začrtani poti pod gospodom dr. Korošcem krepko naprej, da nam izbojujejo naše pravice.

Rogatec. (Izdal se je.) Dne 21. marca je zgorela hiša in gospodarsko poslopje posestniku Jožefu Palir v Podplatu. Zavarovan je bil za 4000 K, škoda je pa znašala le kakih 2000 K. Tri dni pozneje je pa popival v neki krčmi in se je tako opijanal, da se je jel bahati, da si je sam zažgal. Sedaj pa premišluje v zaporu sodnije o svoji usodi.

Velika Pirešica. (Ciganska nadloga.) Dne 28. marca je prijel orožnik Jožef Gorjup iz Celja v nekem gozdu pri Veliki Pirešici cigansko tolpo Brajdič, Huber in dve ciganki, ki je dne 24. marca izvršila večji ulom na Kranjskem ter odnesla 1000 kron v gotovini. Cigane so izročili takoj okrožni sodniji v Celju.

Sv. Ema. Dne 25. sušca je imelo katoliško izobraževalno društvo pri Sv. Emi, kakor tudi Mladeniška in Dekliška zveza, svoj redni občni zbor popoldne po večernicah v društvenih prostorih ob lepi udeležbi. Predsednik občnega zbora, prečastiti gosp. domači župnik, otvori zborovanje in odda besedo č. g. F. S. Gomilšek iz Sv. Petra, kateri z ognjevitim glasom razloži pomen društev in velikansko koristi in potrebo branja dobrih časnikov in knjig. Po dokončanem govoru slavnostnega govornika je bil izvoljen za častnega člana domači preč. gospod župnik Plepec. Izvolil se je še tudi odbor za leto 1914.

Savinjska dolina. Med Rečico na Paki in Gornjimgradom se otvori z dne 1. majem redna avtomobilna vožnja. Vozni red se objavi te dni.

Salek pri Velenju. Počasi, tiho in korakoma se je približala k nam prijazna pomlad ter kaže svoje življenje v živahnem gibanju na polju in cestah. Počasi, nevoljno in mrmraje se je poslovila od nas dolgočasna zima s svojim snegom, mrazom in neprijetnimi, mokrotnimi sapami. Ravno tako počasi, zehajoč in obotavljajoč se je odpravljaj od nas prejšnji trgovec Savski, ki je s svojim nemškutariskim mišljenjem zapustil narodni madež v zgodovini naše Spodnješaleške vasi. A spomladna topla sapa ga je nazadnje vendar dvignila, razpnel je svoje peruti ter poletel preko Celja proti Poljčanom in se vsedel na sredino Peklja pri Poljčanah. Tam bo imel za svojo žgano pijačo menda dovolj odjemalcev, pa tudi njegova suknena roba bo dobro šla v kup. Kakor je topla spomlad veselo spremenila našo okolico v naravnem oziru, tako je tudi novi trgovec, gospod Milan Ban, ki je stopil na mesto prejšnjega, prijazno spremenil narodno ozračje naše vasi ter kaže v trgovini in po drugod svoje katoliško-narodno prepričanje.

Zalec. Pretekli teden se mora imenovati po pravi teden blata. Že dolgo ni bilo takega in si ga tudi ne želimo kmalu. Še enkrat in Zalec bo dobil imek „trg blata.“ Čez državno cesto smo gazili z nevarnostjo, da nam ne obličijo čevlji v cestnem blatu. Mnogim tukajšnjim hišnim posestnikom so namreč trotoarji nepoznana stvar; nekaj najbolj porabnih trotoarjev, kakor na primer pred Krašovicem in Vodnikom, je pa navadno izdelanih s celimi zalogami plugov, žice, kotlov, peči, štedilnikov, oziroma pred Gustinom z zaboji praznih steklenic za pivo itd. Clovek mora biti že dobro izvežban telovadeč, da pride skoz. Dovolili bi si vendar vprašanje: ali občinski mogotei tega res ne vidijo, ali pa morebiti nočejo videti? Drugi ljudje pa, kakor občinski tajnik gospod Mikuš in ređar gospod Pikel, niso z delom tako obloženi, da bi ne imeli časa, malo pogledati po trgu. O gospodu županu ne govorimo, ker njegov posli so številni, on je zaposlen skoro noč in dan. Navsezadnje bi se pa morebiti dalo doseči, da bi človeku tu v Zalcu tudi ob slabejšem vremenu bilo omogočeno, iti čez cesto, oziroma po trotoarju, ne da bi prišel v nevarnost, da se nabode na kak plug ali žico. Država in občina naj ne prepustita vsega osuševalnega in olupševalnega dela samo — vetru!

Braslovče. Opozarja se na zborovanje Dekliških zvez za braslovško dekanijo, ki bo na cvetno nedeljo, dne 5. aprila, popoldne po večernicah. — Na zborovanju govori častiti gospod profesor dr. Hohnjec iz Maribora.

Šoštanj. Opozarjamo še enkrat na veliko nar. igro „Rokovnjači“, katero igrajo naši pridni diletanti v nedeljo, dne 5. aprila, ob 3. uri popoldne. Pridite!

Šoštanj. Otroka v spanju zadušila. Ko se je dne 27. marca jutraj ob 5. uri prebudiła žena posestnika Marija Videnšek iz Gaberka, je našla svojo osem dni starega otroka, katerega je imela pri sebi v postelji, zadušenega.

Slovenjgradec. (Drevo ga je ubilo.) Dne 28. sušca sta podirala drvarja Janez Hudobnik in Jak. Zamot neko jablan. Drvar je pa padlo predčasno na tla in je zadelo Hudobnika tako nesrečno, da mu je zlomilo tilnik. Bil je pri priči mrtve.

Brežice. Protialkoholno predavanje, osrednjega štajerskega društva „Svete vojske“ se je pri nas zadnjo nedeljo obneslo nepričakovano dobro. Društvenega predsejnika, č. g. prof. dr. Kovačiča iz Maribora, je že dopoldne v obeh cerkvah poslušalo izredno veliko poslušalcev iz domače, kakor tudi iz mnogih sosednih župnij na Štajerskem in Kranjskem; in pri predavanju s skioptičnimi slikami popoldne pa se je zopet napolnila velika dvorana Narodnega doma. Res, da se je za sedaj oglasilo le še malo novih abstinencov poleg onih, ki so že pri nas, vendar led je prebit in marsikdo bo začel resneje misliti o stvari, o kateri doslej večinoma še nihče ni bil dovolj poučen: o vsestranski škodljivosti alkohola. Pomnimo: tudi naše vinorodne kraje bo ohranila le treznost prebivalcev v domačih rokah! Zato pa: boj nasilstvu alkohola tudi v Posavju!

Motnik. Pri pogrebu vlč. g. župnika Iv. Plahutnika v Motniku se je udeležilo čez 20 gospodov duhovnikov in mnogo vernega ljudstva. Še celo iz Celja, iz orgljarske šole, je prihitelo nekaj učencev pod nadzorstvom gospoda Karola Bervarja (tukajšn. rojaka), ki so peli ob njega zloženi „Mrtvaški zvon“ in znani „Blagor mu.“ Pogreb je vodil č. g. Lavrenčič iz Kamnika.

Društvena naznanila.

Pozor. Krasne razglednice o ustoličenju koroških knezov je izdala Slovenska krščansko-socialna zveza za Koroško. Razglednice so zelo krasno izdelane in predstavljajo ustoličenje koroških knezov. Slika je fotografski posnetek znamenite zgodovinske slike Josoa Ferd. Fromljerja iz leta 1730. — Slovenci! Kupite te razglednice v tem juilejnem letu ustoličenja. Cena komadu 12 vin., 100 komadov 10 K. Dobijo se: Slovenska krščansko-socialna zveza za Koroško v Celovcu, hotel Trabesinger.

Velikonočne razglednice je zaležila Slovenska Straža tudi letos. Razglednice predstavljajo star slovenski običaj: velikonočno blagoslavljanje jedil. Poleg teh pa ima Slovenska Straža v zalogi tudi še več drugih vrst velikonočnih razglednic, katere se bodo gotovo priljubile med ljudstvom. Vsak zaveden Slovenec naj bi se za velikonoč posluževal le teh razglednic, saj s tem lahko dosti stori za narodno obrambo. Zahtevajte od trgovcev, da naroče razglednice Slovenske Straže. Kjer bi se ne dobile pa te razglednice, pišite naravnost na pisarno Slovenske Straže v Ljubljani. Trgovci dobe znaten popust.

Sv. Barbara v Haložah. Na belo nedeljo priredi naša Mladiška zveza gledališko igro: „Prepirljiva sosedka, ali boljša je kratka sprava, kot dolga pravda.“ Obenem petje in srečolov. Pridite! — Odbor.

Ljutomer. Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru priredi na velikonočni ponedeljek, dne 13. aprila, v dvorani gospe Kukovec zabavni večer s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Koncert. 3. Igra: „Volkašin“, roparska pravljica v enem dejanju s petem. 4. Srečolov. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina: 1 K, II. 80 vin., III. 60 vin., galerija 60 vin., stojšča 20 vin. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnje bralno društvo priredi na velikonočni ponedeljek lepo narodno gledališko igro „Turški križ“ in burko: „Dva gluha.“ Torej na velikonočni ponedeljek vsi k Sv. Juriju!

Muta. Bralno društvo pri Sv. Primožu nad Muto prav uljudno vabi sosedo in domačino na svojo zabavo, ki jo priredi na velikonočni ponedeljek, dne 13. aprila, popoldne po večernicah v slovenski šoli na Muti. Po občnem zboru govori poslanec g. dr. Verstovšek. Nato pa nastopijo naše priznane spretno igralke v dvedejanski: „Jeza nad petelinom in kes.“ Tokrat se bode tudi „Planšariča“ oglasila na našem odru; zato pridite poslušat, ne bode vam žal. Vstopnina za sedež 40 vin., za stojšče 20 vin.

Konjice. Namesto venca na grob tovariša č. g. Martina Tomaziča je dal vlč. g. Martin Jurhar 5 K za Slovensko Stražo. — Na velikonočni ponedeljek, popoldne po večernicah, imajo naše bralno društvo, Dekliška zveza in Slovenska Straža skupno zbo-

rovanje. Možeje, fantje, dekleta, pridite in prinesite kot pisanko mal dar za Slovensko Stražo. Ob tej priliki nastopi prvič mešanji pevski zbor.

Konjice. Konjičani! Vemo, da ste sovražniki tistih, ki govore o alkonolu in vas navajajo k treznosti, pa vendar pridite na velikonočni ponedeljek v obilnem številu poslušat znamenito protialkoholno predavanje, katero se bo vršilo po večernicah, ob 3. uri popoldne, v prostorih Kmečke hranilnice v stari šoli.

Sv. Francisek Ks. Katoliško bralno in izobraževalno društvo je povabilo gospoda Franceta Praprotnika, nadučitelja v Mozirju, da pride dne 5. aprila, to je na cvetno nedeljo, predavat o umni sadjereji. Predavanje se bo vršilo takoj po desetem opravilu v župnišču, v sobi bralnega društva. Ljubitelji sadjereje, pridite!

Mozirje. Zborovanje, na katerem govorita poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek, se vrši dne 5. aprila, ob pol 3. uri popoldne v gostilni „Avstrija.“ Pomotoma je „Straža“ javila, da se vrši shod ob pol 10. uri dopoldne. Shod je torej gotovo popoldan.

Mozirje. Katoliško izobraževalno društvo v Mozirju priredi na velikonočni ponedeljek, dne 13. aprila, ob 3. uri popoldne, narodno igro „Domen.“ Ista igra se ponovi na belo nedeljo. Na to prireditve opozarjamo vsa okoliška društva. Povabljeni so vsi sosedi!

Šmarje pri Jelšah. Katoliško slovensko politično društvo za šmarski okraj priredi v nedeljo, dne 5. aprila, ob 3. uri popoldne, v Habjanovi dvorani svoj občni zbor in politični shod, na katerem bosta naša poslanca dr. Jankovič in Vrečko poročala o svojem delovanju. Šmarčani in vsi sosede, pridite polnoštevilno na ta vevlačni shod!

Št. Vid pri Grobelnem. Kmečko bralno društvo priredi na velikonočni ponedeljek popoldne veselico z dvema igrama v šolskih prostorih. Pridite v prav obilnem številu od blizu in od daleč!

Brežice. Na cvetno nedeljo, popoldne po večernicah, priredi naše izobraževalno društvo v Narodnem domu krasno in veliko gledališko igro: „Dekla božja.“ Pridite v prav obilnem številu gledat pretresljive igre, za katero se mora igralno osobje veliko truditi!

Veliki Kamen. Na velikonočni ponedeljek, dne 13. aprila, bo politično zborovanje S. K. Z. v Velikem Kamnu pri Koprivnici ob 3. uri popoldne v gostilni gospoda župana J. Serbec. Govori državni poslanec in deželnega glavarja namestnik dr. F. Jankovič.

Razgled po svetu.

Van Dickova slika za 1,800.000 K. Iz Londona poročajo: Znani newyorški milijonar in prijatelj umetnosti Frick je kupil Van Dickovo sliko „Paola Adorno“ za 1,800.000 K. Rembrandtov portret „Stari mož“ in slika Reynoldsova sta dosegli lani na londonski dražbi ceno 120.000 in 100.000 K. Umetniki pa so svoj čas umirali gladu.

Slovenec izumitelj v Ameriki. Amerikanski listi poročajo, da je izumil Slovenec Martin Pančan, čevljar v Evelethu, Minnesota, čelado in obleko za ognjegase, ki varuje popolnoma pred ognjem. Tozadevni poizkusi so se izborno obnesli. Pančana so opravljene v njegovo iznajdbo vrgli v ogenj, ki je bil tako vroč, da so stali gledalci 20 do 30 čevljev daleč proč. Pančan je ostal v plamenu nad pet minut, nakar je počasi in mirno ter popolnoma zdrav prišel zopet iz ognja.

Dolgov evropskih držav znašajo že 160 tisoč milijonov. Za obresti in amortizacijo dolgov, ki so nastali vsled vojn, se plačuje na leto okrog pet tisoč milijonov. Večinoma so ti dolgov nastali vsled vojsk in oboroževanja. Vojaštvo evropskih držav šteje v miru okrog 5,000.000 mož. To so sami mladi fantje, ki so odtegnjeni koristnemu delu. Na leto stanejo ti okrog devet tisoč milijonov, izguba na njihovem delu pa šest tisoč milijonov. Leta 1914, če ne bo nobene vojne, bo samo oboroženi mir stal Evropo okrog 20 tisoč milijonov. To je žalosten napredek!

Razburjenje med Turki v Jeruzalemu. Iz Jeruzalema nam poroča naročnik: Tu je veliko žalovanje po eroplanih, ki sta se razbila pred Jeruzalemom, eden v Samariji, drugi v Jafi. Praznoverni Turki dolže kristjane, da so krivi, češ, da sta imela bili eroplana nekako v Jeruzalemu posvečena. Medu, ampak Kristus hoče biti tukaj sam češčen. V Jafi po nezgodi kristjani skoro niso smeli izpod domače strehe. No, sedaj je že mir — fatum.

Kazen za štrajkujoče. Pri pogajanjih za zopetno sprejetje v delo vseh železničarjev, ki so se udeleževali letos štrajka pri zahodni železnici na Angleškem, je uprava obljubila, da bo sprejela le pod tem pogojem vse stavkujoče zopet nazaj v delo, ako plača vsak stavkujoči po 5 K za bolnišnico v Swindanu, kjer so velike delavnice te železnice. Žalosno je to, ako morajo stavkujoči plačati kazen za to, ker so si hoteli priboriti izboljšanje. Take kazni, ki so za nas nekaj čisto neverjetnega, so na Angleškem v navadi in imajo dobrodelni zavodi večina od njih še precejšen dobiček.

Obsojeni poslanci. Ogrska kraljeva kurija je obsodila poslance, ki so leta 1910 metali proti ministrskemu predsedniku Kheunu in proti poljedelskemu ministru grofu Sereniju tintnike, knjige in druge predmete. Poslanca Ivana Zakarias in Julij Markos sta dobila radi nasilja napram oblasti in radi težke telesne poškodbe 5 in pol mesecev, poslanec Julij Hofmann pa 4 mesece ječe.

Verški šolski pouk v Rimu zopet dovoljen. 22. sušec je bil za rimske katoličane pomenljiv, veselja polni dan, kajti ta dan se je začel po rimskih javnih šolah zopet poučevati krščanski nauk. Župan Nafan, načelnik (starosta) prostožidarske lože „Orient“ in notorični brezverec, je svoj čas prepovedal poučevati verouk po javnih šolah. Ko je ta krutež odstopil, je občinski svet v svoji seji dne 22. marca t. l. dal zopet ljudstvu, kar mu gre. Baje se je pripravilo že 60 dam in gospodov iz višjih stanov, da bodo brezplačno prostovoljno poučevali nevedne o svetih resnicah.

Avstrijski prostožidarji pod vlado ogrske velike lože. Ko se je nedavno šlo za to, da bi se pod imenom „Munificentia“ v Karlovih Varah obstoječi „bratovlci krožek“ postavil pod varstvo prostožidarjev, so tamonjšni prostožidarji prejeli pismo od ogrske velike lože, v katerem se jih opozarja, naj se v interesu nove lože, ki jo nameravajo ustanoviti, obrnejo na veliko ložo ogrsko. Važni prostožidarski interesi namreč zahtevajo, da se novi avstrijski prostožidarski krožki in lože sučejo v zvezi z obstoječimi ložami, ki delujejo pod varstvom ogrske velike lože.

Pomažarjevanje potom vojaščine. Dočim so Hrvatii dozđaj večjidel služili kot vojaki v domovini, jih sedaj premeščajo na Ogrsko, kjer jim ubijajo v glavno mažarski jezik in če mogoče tudi mažarskega duha, mažarske polke pa premeščajo vedno bolj na Hrvaško, kjer širijo mažarsčino in polnijo s svojimi otroci Julianove šole. Zdaj je na Hrvaškem že 11 pehotnih mažarskih bataljonov, en huzarski polk in en trdnjavoško-topniški bataljon.

Nemška gostoljubnost. Iz Kodanja poročajo: Pruske oblasti so izgnale iz Kastrava v Slezvigu 2 mladi danski umetnici, koncertno pevko Dinnesen in pianistinjo Prabl. Bili sta zvečer v privatni družbi in sta morali takoj oditi. Ob pol 10. uri zvečer je že prišel orožnik ter pozval obe dami, naj gresta takoj z njim k občinskemu predstojniku. Od tam ju je pa orožnik odpeljal na dansko mejo. Občinski predstojnik ju je opozoril, da bosta kaznovani, če bosta še prestopili mejo. Nemške oblasti se izgovarjajo, da sta agitirali. To je pač samo na Pruskem mogoče. Zakaj ne izženejo raznih Wastlanov?

Koliko je Poljakov. Kakor je te dni prinesla „Germania“ poročilo, so po uradnih izkazih leta 1900 našeli 24,500.000 Poljakov. V Rusiji jih živi 12 mil., v Avstriji 5,000.000, v Prusiji 4,000.000, v Združenih državah v Ameriki 3,000.000 in po drugih delih sveta okrog pol milijona. Največje poljsko mesto je Varšava, ki šteje 872.478 prebivalcev, Lođž 408.330, Lvov 206.113, Vilno 184.482, Poznanj 156.681, Krakov krog 151.900, V Čikagu živi nad 300.000, v Berlinu pa 60 tisoč Poljakov.

Radij — sredstvo proti nevihti. Dva francoska učenjaka, profesor Volle in profesor Illard, sta, kakor se poroča, napravila znamenit izum. Prof. Volle se je skupno z fizikom Illardom že dalje časa bavil s konstrukcijo novega strel vodiva in je svoj izum že večkrat popravil. V akademiji znanosti je sedaj poročal o svojem izumu ter povedal, da je dosegel že več uspehov. Na koncu strel vodiva so prav majhne množine, kakšne trije miligrami, radija. Radij tako zelo učinkuje na atmosfero, nasičeno z elektriko, da se strela razdeli na neizmerno majhne in posamezne dele, vsled česar se grozna moč strele skoraj popolnoma uniči.

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi

je in ostane nepreosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne more pogrešeti. To nepobitno dokazujejo vsak dan došla priznalna pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Da si chranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lilijska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev.

Dohodki državnih železnic v letu 1913. Lanska kriza ni prinesla državnih železnic posebne škode, dasiravno so imele državne železnice v letu 1912 za 30.000.000 K več dohodkov, kakor jih je bilo pa lansko leto. Kljub temu pa bo lansko leto zaključeno še s precejšnjim dobičkom. Poslabšal se je promet pri žitu, sladkorju, železu in železnih izdelkih. Večji pa je promet s premogom. Promet s Trstom je ostal normalen. Dohodkov je bilo v pretečenem letu pri osebnem prometu in prtljagi 193.400.000 K, pri blagovnem prometu 608.600.000 K, skupaj torej 801.800.000 kron, ali prav natančno, kolikor je bilo že v naprej preračunjeno.

Fays-ove pristne Sodenske mineralne pastilje so se obnesle že skozi tri desetletja z oper kašelja, hripavost in katar.

Fays-ove pristne Sodenske mineralne pastilje — in le te! se izdelujejo iz znanih od pamtveka sem v rabi stoječih občinskih zdravilišč toplice Sodena ob T.

Fays-ove pristne Sodenske mineralne pastilje morate zahtevati, če hočete imeti najbolj učinkujoče soli iz imenovanega zdravilišča.

Listnica upravnistva.

J. Z., Sv. Bolfenk, in J. T., Rajhenburg: Ker ste poslali 2 K čez naročnino, se je odvišni znesek vknjižil za prihodnje leto.

KDOR
je s svojim
želodcem
in črevom
nezadovoljen
jemlje naj
vedno nekaj časa
Df med Traubā zelodni prašek

GASTRICIN

Učinek presenetljiv
Dobise v vseh apotekah.
Velika skatlja stane 3 Kr.

GLAVNA ZALOGA:
Sternapoteka, Dunaj, IV.
Favoritenstrasse 25.
Prospekti gratis in franco.

Zdravilni dobe za
poskušajo GASTRICIN
brezplačno.

V Mariboru se dobi v lekarnah:
Fr. Prullja, E. Taborsky-a nasl.
Wolf-, Al. Sirak-a, V. Savost-a in
V. König-a.

Ure
Točna postrežba
Dobro. Po ceni

Velika zaloga ur, dragoceno-
nosti, srebrnine in optičnih
stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov cenik
zastonj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remoat.-ura K 3.50
Pristna srebrna ura K 7.—
Original omega ura K 18.—
Kuhinjska ura K 4.—
Budilka, niklasta K 3.—
Poročni prstani K 2.—
Srebrne verižice K 2.—

Večletna jamstva,
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gospodska ulica 26
Kupujem zlatino in srebro.

Trgovina z špe-
cerijskim blagom

**Solidna
postrežba.**

Trgovina z moko
in dežel. pridelki

Ivan Ravnikar, Celje, Graška ul. 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam zanesljiva kaljiva semena,
n. pr. jamčeno domačo deteljo, nemško deteljo, peso, rumeno in rudečo,
travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična semena
o o o o o od znane trvdke Mauthner. o o o o o

Glavna zaloga
vrvarskega blaga

**Vedno sveže
žgana kava.**

Glavna zaloga
oljnatih barv

Za božjastne ljudi

pomoč in ozdravljenja prinaša zdravilno sredstvo, ki se je
dobro obneslo. Strogo individualno zdravljenje. Trajno brez
povratka bolezni. Ovim, ki iščejo zdravljenja, daje ordina-
cijski zavod specialnega zdravnika Dr. A. Szabó v Budim-
pešti V, Grosse Kronengasse 18 brezplačna navodila.

30.000 parov čevljev

razprodam vsled preobite zaloge le za
tovarniško ceno, dokler bo kaj zaloge.
Nudi se torej najboljša prilika vsakemu
naročniku, da si nabavi po ceni dobre
čevlje. Razpošiljam visoke čevlje na
zadržgo za moške in ženske eleg.
fazone iz črnega trpežnega usnja z moč-
nimi podplati kakor kaže slika, ducat za K 60.—, **za par**
K 5.50. Ženski zimski sukneni čevlji obšiti z usnjem in moč-
nimi podplati zelo toplo podloženi ducat za K 65.—, **par za**
K 6.—. Trpežni vojaški čevlji za hribolezce iz najboljšega
surovoga usnja popolnoma okovani, ducat za K 95.—, **par za**
K 9.—. Prvovrstni lakasti čevlji za moške K 10.—, za ženske
K 8.50. Lastni izdelek v že 30 let obstoječi tovarni. Kot mera
zadostuje številka ali dolgot v centimetrih. Zamena dovoljena.
Razpošilja po povzetju: **I. že 30 let obstoječa tovarna**
čevljev, J. Vašatko, mesto Ždar, Morava N.

Na prodaj je lepo posestvo,
ležece v lepi legi, vse v naj-
boljšem stanu. Pri hiši je lep,
mlad sadonosnik, hmeljišče z
moderno sušilno Lastnik
poda natančnejša pojasnila
glede kupne cene in drugih
ugodnosti. Vsa poveta Janez
in Marija Lesjak, posestnika
v Studencah, Ž. dec.

**Agitirajte za
„Stražo“.**

Prav tako dobro ko
zrnata kava diši ob
pravilni pripravi
edino popolni kavini
nadomestek:
**Kathreinerieva
Kneippova sladna kava.**

Sam z dobrim mlekom
in malo sladkorjem
zaužit, je pristni
**Kathreiner
pljata, kakršna
mora biti.**

Kdor hoče kaj natančnejšega čitati,
naj piše Kathreinerjevim tvornicam
za sladno kavo d. dr., Dunaj I.,
Annagasse 51. 3.

**Velika narodna trgovina
Karol Vanič, Celje**

Narodni dom

priloroča bogato zalogo
panufakturnega in mod-
nega blaga, posebno kras-
no novosti za ženske in
moške obleke po zelo
znižani ceni!
Dstanki pod lastno ceno
Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago.

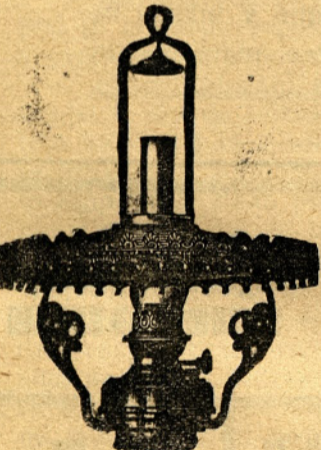

**Trgovina s špecerijo in
z deželnimi pridelki :**
Celje, Narodni dom.
Franc Kolenc
Pristno domače deteljno seme
vsakovrstna poljska in vrtna semena
zanesljive kaljivosti ter vedno sveže
špecerijsko blago dobijo po najnižjih
cenah v trgovini s špecerijo in de-
želnimi pridelki na debelo in drobno.

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela
rekeracijske, slikarske in
pleskarske stroke, katera izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priloroča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in por-
celanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za
podobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Priporoča se Vam za nakup

Precizijske ure! Lasna tovarna!

ZENITH
GRAND PRIX PARIS 1900.

Rafael Salmič Celje Nar. dom
to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlat-
nine, srebrnine in optike. Slovenci! Zahtevajte ve-
liki cenik, dobite ga zastonj in poštine prosto.
Svetovna trvdka. Na tisoče zahval.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju
registrovana zadruga z neom. zavezo

Ob estuje hranilne vloge po
4 1/2 %
od dneva vloge do dneva vzdiga.
Redni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo
na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo
vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.
Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brez-
plačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure
za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure
dopoldne.
- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Ako še niste, pošljite naročnino!

V zavodih za pljučna zdravljenja

Med temi v Davosu, Arosi, Meranu, Arku i. t. d.

je **SIROLIN "Roche"**

kof dobro obneslo sredstvo v stalni rabi. SIROLIN "Roche" olajša in odstranjuje obolelosti soplil v primeroma kračkem času.

Je jako slasfen, tek prouzročujoč in učinkuje zelo ugodno na splošni počutek.

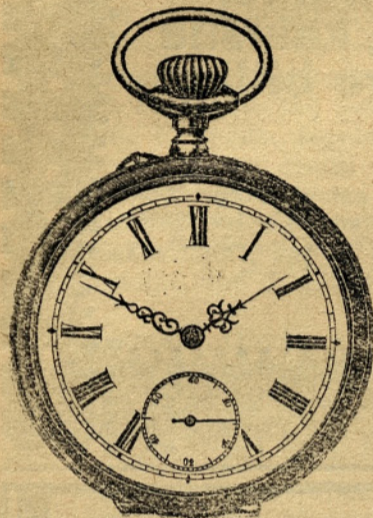
Zvirni zavoj a K. 4. - se dobi v vseh lekarnah.

Odda se na račun gostilna v večjem trgu Zg. Savinjske doline. Sprejme se samostojna gospa ali starejša gospodična, zmožna obeh deželnih jezikov, ter je tudi dobra kuharica. Kje, pove upravništvo lista. 31

Pozor! URE

reparirane s pismenim jamstvom:

Pristna srebrna ura K 7.—

Pristna srebr. ura ženska K 7.—

Pristna srebrna verižica K 2.—

Pristna srebrna verižica

damska K 3-40

Zlata ura K 28.—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodajal reparirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Pohištvo razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom
KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in posteljno blago.

Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za neveste od K 120—5000 K. Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice, jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega, bukovega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in iz palisandrovega lesa v bogati izbiri po zelo izkih cenah. Razni posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek za pohištvo iz železa, medenine in tapciranega pohištva.

Sloboden nakup.

Slobodno na ogled.

Ilustrovani ceniki brezplačno!

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zajamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na **sortimentna fina vina v buteljkah.**

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo! Obiščite naše kleti!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotržcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinarov gradnikov.

Naznanilo.

Zavod šolskih sester v Mariboru naznanja, da se III. šmesečni tečaj za kuho in gospodinjstvo začne 15. aprila ter vabi dekleta, ki žele v tej stroki izobrazbe, da se udeležijo pouka. Vse, kolikor jih je bilo doslej v šoli, so prav zadovoljne, ker so se v kratkem času veliko naučile. Pouk je v slovenskem in nemškem jeziku. Natančnejša pojasnila daje vodstvo zavoda v Mariboru. 16

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalimi obrobki, sprejema vsa v tiskarske stroke spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlč. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posejilnice, zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računске zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najboljši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okrasnih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

00000

Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li član zadruga ali ne in jih obrestuje po **5%** Rentni davek plačuje zadruga sama; prevzame obrtne in trgovske račune v inkaso in iztirjanje, daja predujeme eskontuje menice ter izpeljuje sploh vse denarne manipulacije po najkulantnejših pogojih.

Spodnještajerska ljudska posejilnica v Mariboru

registrov. zadruga z omejenim jamstvom

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. posej. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posejilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo prou pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posejilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posejilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvenših praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. **Pojasnila se dajejo** in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posejilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica števil. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).